

YAZAR HAKKINDA

Muhammet Turan, 3 Mayıs 1992 tarihinde Ankara'da doğdu. Lisans eğitimini **Hacettepe Üniversitesi İngiliz Dilbilimi** bölümünde, yüksek lisans eğitimini **Bahçeşehir Üniversitesi Sinema ve Televizyon** bölümünde tamamladı.

İlgi alanları: Dilbilim, Dinbilim, Film Çalışmaları, Kültürel Çalışmalar, Göstergebilim, Bilgisayar Bilimleri.

İnternet sitesi: www.mhm.mt

E-posta adresi: turan@mhm.mt

Kymetli ve biricik eřim Didem'e...

İÇİNDEKİLER

Önsöz	7
1. Cümlelerin Öğeleri	9
1.1 Sözcük Dizimi	9
1.2 Özne	11
1.3 Fîl	13
1.4 Nesne	17
2. Zaman Kipleri	27
2.1 Basit Zamanlar	29
2.1.1 Geniş Zaman	29
2.1.2 Geçmiş Zaman	39
2.1.3 Gelecek Zaman	47
2.2 Süregelen Zamanlar	53
2.2.1 Şimdiki Zaman	53
2.2.2 Süregelen Geçmiş Zaman	61
2.2.3 Süregelen Gelecek Zaman	65
2.3 Perfect Zamanlar	69
2.3.1 Geniş Perfect Zaman	69
2.3.2 Geçmiş Perfect Zaman	75
2.3.3 Gelecek Perfect Zaman	79
2.4 Süregelen Perfect Zamanlar	83
2.4.1 Süregelen Geniş Perfect Zaman	83
2.4.2 Süregelen Geçmiş Perfect Zaman	87
2.4.3 Süregelen Gelecek Perfect Zaman	93
Kapanış	97

ÖNSÖZ

"Anlat bana, Ey İlham, o uzaklara ve yaygın çevrelere yolu düşenleri!"

Henüz liseli yılların başında, tozlu bir kütüphane rafından çekip aldığım kitabın ilk açılış cümlesiydi, hayatımın önemli bir dönemecinde geleceğime yön veren. **Homer**'in o ünlü **Odesa**'sı, o uzakları ve yaygın çevreleri, o uzaklara ve yaygın çevrelere yolu düşenleri öyle bir aklıma düşürmüştü ki hayatımın geri kalanını bir gezgin olarak sürdürme arzusu kaplamıştı yüreğimi... Ve bu arzuyu gerçekleştirmek için gerekli olan sadece bir dildi: **İngilizce**. Modern dünyanın "**Lingua Franca**"sı sayesinde, henüz 14 yaşında, gençliğin kapılarını aralamış bir çocuk olarak fiziken olmasa bile ruhen, kimi zaman kadim çağlara, kimi zaman ise yakın tarihin en uca köşelerine dahi uzanabileceğim gerçeğini farkedip Ankara'nın en fazla göç alan semtlerinden birinde, o zamanlar imkansız gibi görülse de, yabancı dil bölümünde eğitimimi sürdürme kararını almıştım. Üç yılın sonunda, elimdeki imkanlarla yetinerek az çok geliştirdiğim İngilizce dilbilgisi ile üniversite sınavına girmiş ve hayatımda vermiş olduğum en doğru ve aynı şartlar altında kalsam yine gözü kapalı seçerdim dediğim kararlardan biri olan **İngiliz Dilbilimi** bölümünde eğitim görmeyi tercih etmiş ve ilgili bölüme yerleşmiştim. Bölümde geçirdiğim yıllar boyunca edindiğim dil farkındalığı sayesinde hem kendi kimliğimi yeniden inşa etmiş hem de olmak istediğim kişi olma şansına erişmiş ve bir "**gezgin**" olmuştum; kitaplarda okuduğum ve hayalini kurduğum şehirlerin hemen hemen hepsine adımımı atarak, dokunarak ve en önemlisi doyasıya yaşayarak...

İşte bu yüzden, "**Ana dilin olmayan bir dilin öğretilmesi için niye bu kadar çabalyorsun?**" sorusuna, hala sayfalarca yanıt veriyor ve her defasında satır sonuna bir cümle daha ekliyorum. Dil farkındalığının hiç olmadığı bir ülkede, dil ile ilgili çalışmaların hor görüldüğü ve bırakın takdir görmesini, bu çalışmaların tanınmadığı bir toplumda, inatla ve azimle, belki 14 yaşında bir başka gencin kalbine de ben dokunurum ümidi elimden geldiğince materyal hazırlıyor ve bunu geniş kitlelerle paylaşmaya çalışıyorum. Çünkü biliyorum ki bu toplumda, medeniyetin ve nice dilin ve kültürün beşiği olan bu topraklarda, modern dünyanın bilim dili olan ve çok geniş bir yelpazede kaynak

sunan İngilizce ile, en başta kendini ve hayallerini gerçekleştirmek, sonrasında kendi milleti ve kültürünü elinden geldiğince tanıtır, halihazırdaki önyargıları yıkabilmek, bilime ve de her geçen gün daha da gelişmekte olan teknolojiye ayak uydurabilmek isteyen nice birey, bu dili öğrenmeye çalışıyor ve belki de yolun başında pes ediyor.

Bu sorunun farkında olan bir **Dilbilimci** ve **İngiliz dili eğitmeni** olarak, özellikle yıllardır İngilizce öğrenmeye çalışan Türk öğrencilerin bir türlü aşamadığı, belki de yaşadığı en önemli problemlerden biri olan, **Zamanlar** konusuna, elimden geldiğince bir çözüm üretmeye çalışmaktayım. İlkokuldan üniversiteye kadar her sene yeniden öğretilmeye başlanan, ama öğretilmediği için bir sonraki sene en baştan başlanan bu konuyu bir kez ve son kez idrak etmenin, İngiliz dilini öğrenme sürecindeki tıkanıklığı ortadan kaldıracağına ve artık dilin diğer unsurlarına çok daha iyi odaklanabilme imkanı sağlayacağına inanıyorum. Bu yüzden, yine elimden geldiğince, bir dil bilenden ziyade dili bilmeyenin bakış açısından konuya yaklaşmaya çalıştığımı belirtmek ve aynı zamanda akademik bir yayından daha çok, bir nevi ders notlarının derlendiği ve okuyucuya kaynak sağlamak için hazırlanmış bir derlemi sunmaya çalıştığımı değinmek ister: Buna ilaven, İngilizce konusunda en iyi ve en doğru bilen ben olduğu gibi bir bahse sahip olmadığımı, hatta içerikte hataların ve belki de bazı noktalarda yanlış bilginin olabileceğini, sadece kendi çapında bilgi birikimini aktarmaya çalışan bir birey olduğumu da mütevazî bir şekilde okuyucularla paylaşmak isterim.

14 yaşındaki halime, hayallerimi gerçekleştirmemde bana her daim destek olan biricik aileme, sevdiğlerime ve sevenlerime ithafen...

1. CÜMLENİN ÖGELERİ

Bir işi, hareketi, duygu ve düşüncüyü aktarmak için en az bir çekimlenmiş fiil ile oluşturulan cümlede, herhangi bir oluşa veyahut eyleme anlam bütünlüğü açısından yardım eden tüm ögelerin, Türkçede olduğu gibi İngilizcede de, sözcük diziminde doğru sıralanışı, anlamlı ve kurallı cümleler oluşturulmasına izin vermektedir. Cümlenin ögelerini iyi idrak etmek, sadece ana dilin kullanımına değil aynı zamanda İngilizce gibi diğer yabancı dillerin öğrenilmesine de büyük katkı sağlayabilmektedir. Bu anlamda, zaman kiplerinden evvel cümlenin ögelerini ele almak, daha sonraki konuların dilbilgisi açısından çok daha iyi anlaşılabilmesi için iyi bir temel oluşturacaktır.

1.1 SÖZCÜK DİZİMİ

Hiçbir dilde bir cümle oluşturmak için kullanılan kelimelerin sıralanışı konuşmacıya bağlı değildir. İlgili dilin sözdizim (sentaks) kurallarına göre konuşmacı, cümlenin ögelerini belli bir dizilişte kullanarak, cümle kurar. Örnek vermek gerekirse, Türkçede genellikle bir cümle özne ile başlar, nesne ile devam eder ve fiil ile tamamlanır. Ancak bu sözcük dizilişi katı bir kurala sabit değildir. Türkçe sözdizimindeki esneklik çoğu zaman konuşmacının bir cümleye eylem veyahut nesne ile başlamasına da izin verebilir.

Her ne kadar kurallı bir Türkçe cümlenin söz dizimi **Özne + Nesne + Fiil** iskeletine sahip olsa da, bu ögelerin yeri sabit olmayabilir. Aşağıdaki örnekleri ele aldığımızda, sözcük dizilimindeki esnekliğin konuşmacının dildeki tutumunu sergilemesine rahatlıkla izin verdiğini görebiliriz.

Örnek 1:

Ben	okula	giderim.
Özne	Nesne	Fiil

Örnek 2:

Okula	giderim.
Nesne	Fiil

Örnek 3:

Giderim	okula.
Fiil	Nesne

Örnek 4:

Okula	ben	giderim.
Nesne	Özne	Fiil

Yukarıda verilen dört örnekte görüldüğü üzere, hiçbir ögenin dizilişteki yeri sabit olmamakla birlikte, bu durum her dilde aynı değildir. İngilizcedeki sözcük dizilişi Türkçeden farklı olduğu gibi aynı esnekliğe de sahip denilemez. İngiliz dilindeki her cümle bir özne ile başlar, fiil ile devam eder ve nesne ile tamamlanır.

I	learn	English.
<i>Ben</i>	<i>öğrenirim</i>	<i>İngilizce.</i>
Özne	Fiil	Nesne

İngilizcede bir cümlenin özne ile başlaması oldukça önemlidir. Çünkü Türkçeden farklı olarak, İngiliz dilinde eylem özneye atıfta bulunmaz. Türkçedeki '*Öğrenirim*' fiiline eklenmiş olan **-m** takısı özne hakkında bilgi vermesinden dolayı, konuşmacı özne kullanmayabilir. Lakin, İngilizcedeki aynı fiil olan '*Learn*' özneye ait bir takıya sahip olmadığı için aynı atıfta bulunamaz. Bu yüzden İngilizcedeki her cümle mutlaka bir özne ile başlamak zorundadır. İngiliz dili eğitiminde genellikle formülize edilmiş şu cümle iskeleti kullanılır:

Subject	Verb	Object
Özne	Fiil	Nesne

1.2 ÖZNE

Türkçede fail olarak da bilinen Özne, bir cümlede fiili (eylemi) yerine getiren ögedir. İngilizcede bu öge '*Subject*' olarak geçmektedir. Bir özne '*Ali, Ayşe*' gibi özel isimler olabileceği gibi, bir dilde kişi adları yerine kullanılabilen şahıs zamirleri de olabilir. Türkçede altı adet şahıs zamiri bulunurken İngilizcede bu sayı sekize çıkmaktadır. Öncelikle Türkçede, daha sonra İngilizcede yer alan şahıs zamirlerine göz atalım:

Türkçede Şahıs Zamirleri

Ben	Sen	O	Biz	Siz	Onlar
Birinci	İkinci	Üçüncü	Birinci	İkinci	Üçüncü
tekil	tekil	tekil	çoğul	çoğul	çoğul
şahıs	şahıs	şahıs	şahıs	şahıs	şahıs

İngilizcede Şahıs Zamirleri

I	You	He/She/It	We	You	They
Birinci	İkinci	Üçüncü	Birinci	İkinci	Üçüncü
tekil	tekil	tekil	çoğul	çoğul	çoğul
şahıs	şahıs	şahıs	şahıs	şahıs	şahıs

Türkçe ve İngilizcedeki şahıs zamirleri öncelikle üçüncü tekil şahısta farklılık göstermektedir. Türkçedeki '**O**' zamiri, İngilizcede üç farklı biçimde kullanılır: He, She ve It. Temel olarak '**He**' zamiri erkekler, '**She**' zamiri kadınlar ve '**It**' zamiri hayvanlar ve cansız varlıklar için kullanılmaktadır. Aynı zamanda, Türkçedeki ikinci tekil ve çoğul şahıs zamirleri olan '**Sen**' ve '**Siz**', İngilizcede tek bir biçimde, '**You**' zamiri ile gösterilmektedir. Şahıs zamirleri bir dildeki sözcük diziliminde '**Özne**' konumunda yer alır. Türkçede şahıs zamirlerinden sonra bir nesne ya da eylem gelebilirken, İngilizcede şahıs zamirlerinden sonra mutlaka bir fiil gelmektedir. Aşağıdaki cümle iskeletinde şahıs zamirlerinin cümledeki konumlarını görebilirsiniz.

Subject	Verb	Object
I, You, He/She/It, We, You, They		

Bir özne mutlaka şahıs zamirleri ile kullanılmak zorunda değildir. Eylemi yerine getiren herhangi bir özel isim de öznedir ve sözcük dizilişinde şahıs zamirleri ile aynı konumda yer alır:

Subject	Verb	Object
Ali, Ayşe, John, Jane vb...		

Şahıs zamirleri ya da özel isimlerin dışında, nesne konumunda kullanılan herhangi bir isim, sıfat ya da sıfat tamlaması ile edat cümlecığı de özne konumunda kullanılabilir. Bu konuları Nesne Türleri bölümünde bulabilirsiniz.

1.3 FİİL

Fiil ya da eylem, öznenin yaptığı işi, hareketi veyahut oluşu zamana bağlı olarak anlatan sözcüklerdir. Türkçedeki fiiller aldıkları eklerle şahısa bağlı iken İngilizcedeki fiiller şahısa bağlı değildir. İngilizcedeki fiiller genel olarak dört bölümden oluşur:

Yalın Hali	İkinci Hali	Üçüncü Hali	-ing Hali
<i>Base Form</i>	<i>Past Tense</i>	<i>Past Participle</i>	<i>-ing Form</i>
work	worked	worked	working
go	went	gone	going

İngilizcede fiiller ikinci ve üçüncü halleri için düzenli (regular) ve düzensiz (irregular) olarak bir mantıksal düzene bağlı kalmadan ikiye ayrılırlar. Düzenli fiiller için fiillerin yalın haline **-ed** takısı eklenir (work-worked). Düzensizler ise yalın hallerinden bağımsız olarak farklı biçimlere dönüşür (go-went-gone).

Yukarıdaki dört bölümün dışında, fiillerin sonuna bazı zamanlarda belli özneler için takılar getirilebilir. Bunlardan en önemlisi geniş zamanda He, She ve It özneleri için fiillerin sonuna getirilen **-s** takısıdır ve bu takı fiillerin son harflerine göre kendi içinde **-es** ve **-ies** olarak da ayrılabilir. Ancak bu fiilin hallerinden biri değildir ve sadece geniş zamanda geçerlidir. Aynı zamanda düzenli fiiller de son harflerine göre biçim değiştirerek **-d** ya da **-ied** olabilir. Bu değişimler detaylı olarak "*Zaman Kipleri*" bölümünde ele alınmaktadır.

İngilizcede fiiller sözcük dizilişinde öznenen hemen sonra gelir. Aşağıdaki cümle iskeletinde fiilin cümledeki konumunu görebilirsiniz.

Subject	Verb	Object
	go / went / gone / going	

1.3.1 YARDIMCI FİLLER

İngilizcede bazen ana fiilin anlamını genişletmek adına bazı yardımcı fiiller kullanılmaktadır. Bu yardımcı fiiller cümlenin zamanı hakkında da önemli ipuçları verir. Bu fiillerin bazıları kendi içinde farklı biçimlere de dönüşebilmektedir.

"to be (olmak)", "to have (sahip olmak)" ve "to do (yapmak)", yardımcı fiillerin öncülerindedir ve pek çok zamanda kullanılmaktadır. Bu fiillerin işlevlerini aşağıda bulabilirsiniz.

Yardımcı Fiil	İşlevi
Be (am/is/are/was/were/been)	Süregelen (Continuous) zamanlarda ve Edilgen (Passive) yapılarda kullanılır.
Have (has/had)	Perfect zamanlarda (Perfect Tenses) kullanılır.
Do (does/did)	Geniş (Present) ve Geçmiş (Past) zamanlarda kullanılır.

Yardımcı Fiilin (Helping Verb) sözcük dizilişindeki yerleri, Özne (Subject) ve Ana Fiil (Main Verb) arasındadır.

Subject	Helping Verb	Main Verb	Object
Özne	Yardımcı Fiil	Ana Fiil	Nesne

Olumlu (Affirmative) bir cümlenin soru (Interrogative) biçiminde yardımcı fiil sözcük dizilişinde öznenen önce gelmektedir. Olumsuz (Negative) cümlelerde ise yardımcı fiil 'not' olumsuz eki ile bağlanır ve dizilişte yine öznenen sonra gelmektedir.

Olumlu (Affirmative) Cümle Biçimi:

S	HV	MV	O
Özne	Yardımcı Fiil	Ana Fiil	Nesne

Olumsuz (Negative) Cümle Biçimi:

S	HV	-NOT	MV	O
Özne	Yardımcı Fiil	Olumsuzluk Eki	Ana Fiil	Nesne

Soru (Interrogative) Biçimi:

HV	S	MV	O	?
Yardımcı Fiil	Özne	Ana Fiil	Nesne	?

Bir cümlede **yardımcı fiil** varsa, **ana fiil** yalın haliyle (V1), üçüncü haliyle (V3) ya da -ing (Ving) takısı ile birlikte kullanılır. Yardımcı fiil '**Be**' (Olmak) fiilinin biçimlerinden (am/is/are/was/were/been) ise, ana fiil **-ing** takısı alır. Eğer yardımcı fiil '**Have**' (Sahip olmak) fiilinin biçimleri ise (has/had), ana fiil bu kez üçüncü haliyle kullanılır. Diğer yardımcı fiillerden sonra ise ana fiil yalın haliyle cümledeki yerini alır.

1.4 NESNE

Nesne (Object), bir cümlede yapılan eylem veyahut işten etkilenen ögedir. İngilizcede nesnelere **dolaysız** (direct) ve **dolaylı** (indirect) olarak ayrılmaktadır. Cümledeki eylemden doğrudan etkilenen ya da konu olan nesne, dolaysız nesnedir. Dolaylı nesne ise bir cümlede birden fazla nesne kullanıldığı zaman ortaya çıkmaktadır. Aşağıdaki tablolarda her iki nesne türünün İngilizcede kullanım şeklini görebilirsiniz.

Dolaysız Nesne:

Subject	Verb	Direct Object
<i>Özne</i>	<i>Fiil</i>	<i>Dolaysız Nesne</i>
I	play	the piano.
<i>Ben</i>	<i>çalarım</i>	<i>piyano.</i>

Dolaylı Nesne:

Subject	Verb	Indirect Object	Direct Object
<i>Özne</i>	<i>Fiil</i>	<i>Dolaylı Nesne</i>	<i>Dolaysız Nesne</i>
I	lend	you	some money.
<i>Ben</i>	<i>ödünç veririm</i>	<i>sana</i>	<i>biraz para.</i>

Sözcük dizilişinde tüm nesnelere her zaman ana fiilden sonra gelir. Eğer cümlede iki nesne varsa, dolaysız nesne ana fiilden sonra, dolaylı nesne ise dolaysız nesneden hemen sonra dizilişteki yerlerini alır.

Nesne Biçimleri	Sözcük Dizimi
Dolaysız Nesne (Direct Object)	S (Özne) + V (Fiil) + DO (Dolaysız Nesne)
Dolaylı Nesne (Indirect Object)	S (Özne) + V (Fiil) + IO (Dolaylı Nesne) + DO (Dolaysız Nesne)

1.4.1 NESNE TÜRLERİ

Basit bir cümlede nesne isim, sıfat ve kimi zaman edat cümlecığı olarak kullanılabilir. Hatta çoğu zaman bir cümlede nesne kullanımına gerek de duyulmayabilir. Ancak bir cümledeki ögenin nesne olup olmadığını ayırt edebilmek için, nesne türlerine vakıf olmak gereklidir.

1.4.1.1 İSİM

Özel - genel, canlı- cansız veya somut - soyut kavramları ve varlıkları ifade etmek için kullandığımız "**isim**" ya da diğer ismi ile "**ad**", bir cümlede nesne olarak, özel isimler haricinde, tekil ya da çoğul haliyle karşımıza çıkabilmektedir. Bu noktada bir ismin nasıl **tekil** veya **çoğul** yapıldığını bilmek, isimlerin ayırt edilmesinde önemli rol oynar.

1.4.1.1.1 TEKİL İSİM

İngilizcede bir ismi tekil yapmak için, ismin önüne "**bir**" anlamına gelen "**a**" ya da "**an**" getirilir. Her ne kadar aynı anlama sahip olsalar da, "**a**" ve "**an**", bir ismin telaffuz edilme şekline göre kullanılmaktadır. İngilizce yazıldığı gibi okunan bir dil olmadığından, hatta çoğu zaman yazılan bazı harflerin farklı okunması veyahut hiç okunmaması gibi durumlardan dolayı, bir kelimenin nasıl yazıldığından daha çok nasıl seslendirildiği önem arz etmektedir.

Aşağıdaki tabloda "**a**" ve "**an**"'in kullanım şekillerini inceleyebilirsiniz.

"a" tekil ifadesinin kullanım yerleri	"an" tekil ifadesinin kullanım yerleri
Eğer bir kelimenin ilk harfi sessiz telaffuz ediliyorsa, başına "a" tekil ifadesi eklenir. Örneğin:	Eğer bir kelimenin ilk harfi sesli telaffuz ediliyorsa, başına "an" tekil ifadesi eklenir. Örneğin:
"a student"	"an apple"
"a university"	"an hour"

İngilizcede "a, e, i, o, u" sesli harflerinin dışındaki tüm harfler sessiz harf olup, bazı zamanlarda sesli harflerin okunuşu yanındaki harfe göre sessiz olarak çıkabilmektedir. Bu durumda, bir kelimenin nasıl yazıldığından daha ziyade, nasıl seslendirildiği bir kez daha önemini vurgular.

1.4.1.1.2 ÇOĞUL İSİM

İngilizcede çoğul isimler "düzenli (regular)" ve "düzensiz (irregular)" olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Düzenli çoğul isimler, bir ismin sonuna "-s" çoğul eki getirilerek yapılırken, düzensizler bir ek almadan, genelde yeni bir biçime dönüşerek yapılmaktadır.

1.4.1.1.2.1 DÜZENLİ ÇOĞUL İSİMLER

Düzenli çoğul isimler, bir ismin sonuna "-s" çoğul eki getirilerek elde edilir. Ancak isimlerin son harf kombinasyonlarına göre, "-s" çoğul takısı, "-es" ve "-ies" hallerine dönüşebilir. Aşağıdaki tabloda bu eklerin dönüşüm kurallarını ve örnek cümlelerini bulabilirsiniz.

"-es" takısı alan isimler	"-ies" takısı alan isimler
-ch ile biten isimler: watch = watches	consonant (sessiz) + y ile biten isimler: baby = babies
-sh ile biten isimler: bush = bushes	(Eğer bir isim -y ile bitiyorsa ve -y 'den önceki harf sessiz ise, -y düşer ve yerine -ies eki gelir. Lakin -y 'den önce bir sesli harf (vowel) varsa, ismin sonuna sadece -s takısı gelir. Örneğin: tray = trays)
-x ile biten isimler: box = boxes	
-o ile biten isimler: hero = heroes	

Yukarıdaki kurallara ve düzensiz isim grubuna uymayan isimleri çoğul yaparken "-s" takısı kullanılmaktadır.

1.4.1.1.3 DÜZENSİZ ÇOĞUL İSİMLER

Düzensiz çoğul isimler bazen tamamen biçim değiştirirken, bazen son harflerinde değişiklik görmekte, kimi zaman da ne bir ek almakta ne de biçim değiştirmektedir. Örneğin:

- 1) Latince kökenli isimlerin çoğul halleri genelde biçim değiştirir.

Tekil Hali	Çoğul Hali
Datum	Data
Stimulus	Stimuli
Syllabus	Syllabi
Bacterium	Bacteria

- 2) Bazı isimler sesli harfleri ise, çoğul yapıldıklarında farklı bir sesli harfe dönüşebilmektedir.

Tekil Hali	Çoğul Hali
Foot	Feet
Goose	Geese
Man	Men
Woman	Women
Mouse	Mice
Tooth	Teeth

- 3) Son harfi **"-f"** ya da **"-fe"** sessiz-sesli harf kombinasyonu ile biten bazı isimler ise, çoğul yapıldıklarında **"-f"** ya da **"-fe"** harfleri kaldırılarak, yerlerine **"-ves"** çoğul eki getirilmektedir.

Tekil Hali	Çoğul Hali
Half	Halves
Knife	Knives
Leaf	Leaves
Life	Lives
Self	Selves

Shelf	Shelves
Thief	Thieves
Wife	Wives
Wolf	Wolves

- 4) Sonu **"-is"** ile biten bazı isimler ise çoğul yapıldıklarında **"-is"** eki yerine **"-es"** çoğul eki ile kullanılmaktadırlar.

Tekil Hali	Çoğul Hali
Analysis	Analyses
Basis	Bases
Diagnosis	Diagnoses
Emphasis	Emphases
Paranthesis	Parantheses
Thesis	Theses

- 5) Sonu **"-ix"** ile biten isimlerde ise, çoğul yapılırken **"-ix"** eki, **"-ices"** çoğul eki ile yer değiştirir.

Tekil Hali	Çoğul Hali
Appendix	Appendices
Index	Indices

- 6) Bazı isimler ise çoğul yapılırken ek almaz ya da değişime uğramazlar.

Tekil Hali	Çoğul Hali
Deer	Deer
Fish	Fish
Sheep	Sheep
Species	Species
Means	Means

- 7) Bazı isimler ise çoğul yapıldıklarında biçim değiştirerek yeni bir kelimeye dönüşebilmektedir.

Tekil Hali	Çoğul Hali
Person	People
Child	Children

1.4.1.2 SIFAT

Bir ismi nitelemek için kullandığımız sıfat, Türkçede olduğu gibi İngilizcede de ismin önüne gelmektedir. Sıfatlar bir isimle tamlama olarak kullanıldığı gibi kendi başlarına da kullanılabilirler. Bu tür durumlarda, eğer kendi başına kullanılırsa başına ya da sonuna tekillik veya çoğulluk belirten ifadeler almazlar. Ancak bir cümlede isimlerle tamlama olarak yer aldıklarında tekillik ve çoğulluk ifadeleri ile birlikte kullanılabilirler. Örneğin:

Sıfat	Sıfat + İsim
She is beautiful .	She is a beautiful girl .
They are smart .	They are smart kids .

Sıfatlar aynı zamanda bir isimdir. Örneğin, "**red** (kırmızı)" tek başına bir isim iken, bir başka isimle birlikte kullanıldığında diğer ismi niteleyebilir: "**red pencil** (kırmızı kalem)". Fakat sıfatlar her zaman isimlerden türemeyebilir. Aynı zamanda fiiller, sonlarına eklenen bazı eklerle sıfatlaştırılabilmektedirler. İngilizcede bu ekler "**-ed**" ve "**-ing**" ekleridir. Aşağıdaki tabloda bir fiilin nasıl sıfatlaştırıldığını görebilirsiniz.

Fiil	"-ed" eki aldığıında	"-ing" eki aldığıında
Amuse	Amused	Amusing
<i>Eğlendirmek</i>	<i>Eğlenmiş</i>	<i>Eğlendirici</i>
Interest	Interested	Interesting
<i>İlgilendirmek</i>	<i>İlgili</i>	<i>İlginç</i>

1.4.1.3 EDAT CÜMLECİĞİ

Bir isim ya da sıfat tamlaması bazen bir edat ile birlikte kullanılabilir. Örnek vermek gerekirse, "**green valley** (yeşil vadi)" bir sıfat tamlamasıdır. Ancak bir olayın ya da durumun "yeşil vadi**de**" olduğu belirtilmek istendiğinde, bu sıfat tamlamasının başına bulunma edatı eklenmelidir: "**in** green valley".

Ancak edatlar, yer ve zaman bildiren edatlar olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Hatta pek çok edat aynı anda zaman ve yer bildirebilir. İngilizcede edatlar konusu, tabir-i caizse, kazdıkça daha da derinleşen bir alan olduğu için, aşağıda bu edatlardan yalnızca en sık kullanılanlara basit bir şekilde, akla ilk gelen anlamları ile yer verilmiştir.

1.3.1.1.1 YER BİLDİREN EDATLAR

Edat	Edat Cümlecığı
In <i>-de, -da</i>	in Ankara <i>Ankara'da</i>
Sınırları belirli geniş ya da dar bir alanın içini belirtmek için kullanılır. Bu bir eşya olabileceği gibi, coğrafi bir konum da olabilir.	in a box <i>bir kutuda</i>
On <i>-de, -da</i>	on the table <i>masada</i>
Herhangi bir nesne üzerinde temas ederek bulunmayı belirtmek için kullanılır.	on the bus <i>otobüste</i>
At <i>-de, -da</i>	at the campus <i>kampüste</i>

Geniş bir alanın içini belirtmek için kullanılır. Her ne kadar "in" edatı ile aynı özelliği taşısa da, genelde "in" edatı kadar spesifik bir alanı tanımlamaz.

at the university
üniversitede

Over

-de, -da

The lamp is over the table.
Lamba masanın üstündedir.

Herhangi bir nesne üzerinde temas etmeden bulunmayı belirtmek için kullanılır.

To

-e, -a

to London
Londra'ya

Yönelme durumunu belirtmek için kullanılır.

to Jack
Jack'e

From

-den, -dan

from Ankara
Ankara'dan

Bir kişi, eşya veya coğrafi bir konumdan etkilenmesini belirtmek ve bir durumun nerede başladığını göstermek için kullanılır.

from you
senden

With

ile

with you
seninle

Bir kişi, kavram veya eşya ile birlikte ya da aracılığıyla olma durumunu belirtmek için kullanılır.

with love
aşkla

About

hakkında

about Turkish
Türkçe hakkında

Bir kişi, kavram ya da eşya hakkında
bilgilendirme amacı ile kullanılır.

---

about us
hakkımızda

1.3.1.1.2 ZAMAN BİLDİREN EDATLAR

Edat	Edat Cümleciği
In	
<i>-de, -da</i>	in May <i>Mayısta</i>
Haftalarda, aylarda, mevsimlerde, yıllarda ve günün belli bir dönemlerini belirtmek için kullanılır.	in winter <i>kışta</i>
On	
<i>-de, -da</i>	on Friday <i>Cuma günü</i>
Günlerde ve tam tarihlerde kullanılır. Amerikan İngilizcesinde ise haftasonları içinde kullanılmaktadır.	On 3 May 1992 <i>3 Mayıs 1992'de</i>
	on the weekend <i>hafta sonunda</i>
At	
<i>-de, -da</i>	at 9 o'clock <i>saat dokuzda</i>
Saatlerde ve haftasonlarında kullanıldığı gibi, " Christmas " gibi belli bir dönemi içeren tatiller için de kullanılabilir. Günün gece yarısından şafak vaktine kadar olan kısmı için de bu edat kullanılmaktadır.	at the weekend <i>hafta sonunda</i>
	at night <i>geceleyin</i>

---

2. ZAMAN KIPLERİ

İngiliz dili, zaman kipleri konusunda, oldukça zengin bir dildir. Üç ana zamanla (Geniş, Geçmiş ve Gelecek) birlikte on iki adet zaman kipiyle cümle oluşturulabilir. Aşağıdaki tabloda tüm bu zaman kiplerini örnek cümleleriyle bulabilirsiniz.

	Past (<i>Geçmiş</i>)	Present (<i>Geniş</i>)	Future (<i>Gelecek</i>)
	I ate pizza yesterday.	I eat pizza every day.	I will eat pizza tomorrow.
Simple (<i>Basit</i>)	(S + V2 + O) <i>Dün pizza yedim.</i>	(S + V1 + O) <i>Her gün pizza yerim.</i>	(S + will + V1 + O) <i>Yarın pizza yiyeceğim.</i>
	I was eating pizza when you came.	I am eating pizza right now.	I will be eating pizza when you come.
Continuous (<i>Süre gelen</i>)	(S + was/were + Ving + O) <i>Sen geldiğinde, pizza yiyordum.</i>	(S + am/is/are + Ving + O) <i>Şuan pizza yiyorum.</i>	(S + will be + Ving + O) <i>Sen geldiğinde, pizza yiyor olacağım.</i>

**Basit
Perfect (*)**

I had eaten all of the pizza before you came.

I have eaten all of the pizza.

I will have eaten all of the pizza by the time you come.

(S + had + V3 + O)

(S + have/has + V3 + O)

(S + will have + V3 + O)

Sen gelmeden önce, pizzanın hepsini yemiştim.

Pizzanın hepsini yedim.

Sen gelene kadar, pizzanın hepsini yemiş olacağım.

**Süregelen
Perfect (*)**

I had been eating all of the pizza for two hours when you came.

I have been eating all of the pizza for two hours.

I will have been eating all of the pizza for two hours when you come.

(S + had been + Ving + O)

(S + have/has been + Ving + O)

(S + will have been + Ving + O)

Sen geldiğinde, iki saattir pizzanın hepsini yiyordum.

İki saattir pizzanın hepsini yiyorum.

Sen geldiğinde, iki saattir yiyor olmuştum.

---

* Türkçede bu zaman kipinin tam karşılığı bulunmamaktadır.

2.1 BASİT ZAMANLAR (SIMPLE TENSES)

İngilizcede basit zamanlar üç ana zaman kipini kapsar: **Geniş Zaman**, **Geçmiş Zaman** ve **Gelecek Zaman**. Sırasıyla bu üç zaman kipini inceleyelim:

2.1.1 GENİŞ ZAMAN (SIMPLE PRESENT)

Bir eylem veyahut durumla ilişkilendirilen geniş zaman kipi, belirtilen iş, oluş ya da edimin her zaman yapıldığını, her zaman yapılacağını veya her zaman yapılmakta olduğunu belirtir. İngilizcede bu zaman kipi durum ve iş, hareket bildiren fiiller için ayrı ayrı çekimlenmektedir. Bu anlamda, ele alınması gereken ilk konu "**Olmak** (to be)" fiilinin geniş zamandaki halleridir.

2.1.1.1 OLMAK (TO-BE) FİİLİ

"**Olmak** (to be)" fiili, Türkçede olduğu gibi İngilizcede de bir oluşu veya durumu belirtmektedir. Örneğin, bir kişi, hayvan ya da eşyanın sıfatlarından bahsederken, veyahut bir durumu açıklarken bu fiil kullanılır. Ancak, "**to be**" fiili geniş zamanda yalın hali ile değil, bu zamana has ve öznenen özneye değişen halleri ile kullanılmaktadır. Bu fiilin geniş zamandaki halleri ve birlikte kullanıldığı özneleri aşağıdaki tabloda bulabilirsiniz.

Geniş Zaman Hali	Birlikte Kullanıldığı Özne
Am	I
Is	He, She, It
Are	You, We, They

"**to be**" fiilinin geniş zamandaki cümle yapısı ise aşağıdaki gibidir:

Subject	am / is / are	Object
----------------	----------------------	---------------

Söz diziminde "**to be**" fiilin hallerinin yer değiştirmesi, cümle yapısında köklü değişikliklere yol açabilir. Bu manada, olumlu-olumsuz cümle ve soru yapılarını da dikkatlice incelemek gerekiyor:

Özne	Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
I	I am Turkish.	I am not Turkish.	Am I Turkish?
You	You are Turkish.	You are not Turkish.	Are you Turkish?
He	He is Turkish.	He is not Turkish.	Is he Turkish?
She	She is Turkish.	She is not Turkish.	Is she Turkish?
We	We are Turkish.	We are not Turkish.	Are we Turkish?
They	They are Turkish.	They aren't Turkish.	Are they Turkish?

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, olumlu cümle yapısı için öznenin sonra **"to be"** fiilinin özne için uygun hali getirilmekte ve nesne ile cümle tamamlanmakta. Olumsuz yapı için, **"to be"** fiilinin hallerinden hemen sonra olumsuzluk eki olan **"not"** getirilmekte. Soru için ise, söz diziminde sadece özne ve **"to be"** yer değiştirmekte.

Basit ama önemli birkaç kural:

- 1) **"to be"** fiili, üç farklı kalıpta kullanılabilir: bir **isimle** (noun), bir **sıfatla** (adjective) ya da bir **edatla** (preposition):

be + noun	be + adjective	be + prepositional phrase
I am a teacher .	She is beautiful .	We are from Turkey .
<i>Ben bir öğretmenim.</i>	<i>O güzeldir.</i>	<i>Biz Türkiyedeniz.</i>

- 2) Olumsuzluk eki olan **"not"**, çoğu zaman *isn't*, *aren't* gibi kısaltılarak kullanılmaktadır. Lakin, **"am not"** için bir kısaltma söz konusu değildir.
- 3) **"am/is/are"**, olumlu cümlelerde özne ya da şahıs zamirleri ile çoğu zaman kısaltılarak da kullanılabilir. Bu durumda *am = 'm*, *is = 's* ve *are = 're* olarak kısaltılabilir.
- 4) **"to be"** fiilini geniş zamanda çekimlerken, öznenin tekil ya da çoğul olup olmadığına dikkat edilmelidir. Örneğin, I tek başına **"am"** ile kullanılırken, *I and you* gibi çoğulluk gösteren bir özne

"are" ile kullanılmaktadır. Ayrıca, topluluk belirten isimler İngilizcede tekil olarak ele alındığından, **family** (aile), **team** (takım) ve **group** (grup) gibi isimler de "are" yerine "is" ile kullanılır.

2.1.1.2 İŞ – HAREKET BİLDİREN FİLLER

İş-hareket bildiren fiiller geniş zamanda yalın haliyle çekimlenir. Ancak üçüncü tekil şahıs zamiri, istisnai olarak, fiillerin sonuna "-s" takısının eklenmesiyle birlikte kullanılır.

Özne	Fiil	Nesne
I, You, We, They	V1	Object
He, She, It	Vs	Object

Üçüncü şahıs zamiri ile birlikte kullanılan "-s" takısı, fiillerin son harfi ya da son iki harfine göre "-es" veya "-ies" biçimine dönüşür. Bu dönüşümlerin birlikte kullanıldığı harf kombinasyonlarını ve örneklerini aşağıdaki tabloda bulabilirsiniz:

"-es" takısı alan fiiller	"-ies" takısı alan fiiller
-ch ile biten fiiller: watches	consonant (sessiz) + y ile biten fiiller: studies
-ss ile biten fiiller: passes	(Eğer bir fiil -y ile bitiyorsa ve -y 'den önceki harf sessiz ise, -y düşer ve yerine -ies eki gelir. Lakin -y 'den önce bir sesli harf (vowel) varsa, fiilin sonuna sadece -s takısı gelir. Örneğin: plays)
-sh ile biten fiiller: washes	
-x ile biten fiiller: fixes	
-o ile biten fiiller: goes	

Geniş zamanda fiil çekimleri esnasında yukarıdaki fiillerin dışında **"-s"** takısı almayan iki düzensiz fiil bulunmakta: **"to be (olmak)"** ve **"to have (sahip olmak)"**. Olmak fiilinin öznelerle göre **"am/is/are"** biçimlerini aldığı görülmüştü. Sahip olmak fiili ise öznelerle göre ikiye ayrılmaktadır: **"have"** ve **"has"**. Aşağıdaki tabloda bu fiilin öznelerle göre kullanım şeklini bulabilirsiniz:

Have	Has
I	He
You	She
We	It
They	

Cümle Yapıları:

İş-hareket bildiren fiillerin olumlu cümle yapısında, fiilin yalın hali kullanılırken, olumsuz yapı ve soru biçiminde yardımcı fiil olan **"do"** devreye girer. Bu fiil öznelerle göre **"do"** ya da **"does"** olarak çekimler. Özne **"I, You, We, They"** öznelerinden biri ise **"do"**, **"He/She/It"** öznelerinden biri ise **"does"** kullanılır. Özne birden fazla ise, bu kez yine **"do"** kullanılmaktadır. Üçüncü şahıs zamiri ile kullanılan olumsuz cümledeki ya da soru yapısındaki fiilin, normal şartlarda olumlu cümlede sonuna eklenen **"-s"** takısı ve biçimleri de kaldırılır. Çünkü **"-s"** takısı yardımcı fiil olan **"does"** ile birlikte kullanıldığı için, ikinci kez kullanılmasına gerek yoktur. Akılda kalması adına, fiile eklenen **"-s"** takısının sadece olumlu cümle yapısında kullanıldığı söylenebilir.

Aşağıdaki tabloda yardımcı fiillerin söz dizimdeki yerlerini görebilirsiniz:

Olumlu <i>(Affirmative)</i>	Olumsuz <i>(Negative)</i>	Soru <i>(Interrogative)</i>
I, You, We, They + V1 + O	I, You, We, They + do not + V1 + O	Do + I, You, We, They + V1 + O?
He/She/It + Vs + O	He/She/It + does not + V1 + O	Does + He/She/It + V1 + O?

Tabloda görüldüğü üzere, olumlu cümle yapısında öznelerden sonra, özneye göre fiilin yalın ya da "-s" takısı ile kullanılan biçimi gelmektedir. Olumsuz cümle yapısında özne ile fiil arasına yardımcı fiil ve "-not" olumsuzluk eki gelirken, soru yapısında ise yardımcı fiiller öznelerin başına gelmektedir. Hem olumsuz hem de soru yapılarında fiiller, özne farkı olmaksızın, **yalın** (v1) hali ile kullanılmaktadır. Aynı zamanda, yardımcı fiillerin olumsuz halleri "**don't**" ve "**doesn't**" olarak kısaltılabilmektedir.

Zaman kiplerinde soru yapıları sadece "**Yes** (Evet) or (ya da) **No** (Hayır)" soruları olarak bilinen ve yardımcı fiilin özne önüne cümle başına getirilmesiyle yapılan soru tipinden oluşmayabilir. Cümlelerin öğelerini belirlememizde yardımcı olan diğer soru kelimeleri ile de zaman kiplerinde soru yapıları oluşturulabilmektedir. Bu tür soru tiplerinde, soru kelimesi cümlelerin en başında, yardımcı fiil hemen ardında ve beraberinde de özne ve ana fiil yer almaktadır. Aşağıdaki tabloda bu soru tiplerini ve cümledeki dizilişlerini görebilirsiniz.

Soru	İş-hareket bildiren fiiller ile kullanılan sorulardaki yapısı	Olmak (to be) fiili ile kullanılan sorulardaki yapısı
What	What + do/does + S + V1 + O + ?	What + am/is/are + S + ?
Which	Which + Noun + do/does + S + V1 + O + ?	Which + Noun + am/is/are + S + ?
Who	Who + V1/Vs + O + ?	Who + am/is/are + ?
Whom	Whom + do/does + S + V1 + O + ?	
When	When + do/does + S + V1 + O + ?	When + am/is/are + S + ?
Where	Where + do/does + S + V1 + O + ?	Where + am/is/are + S + ?
Why	Why + do/does + S + V1 + O + ?	Why + am/is/are + S + ?
How	How + do/does + S + V1 + O + ?	How + am/is/are + S + ?

Yukarıdaki soru kelimelerinden yalnızca **"Who"** harici tüm soru ekleri bir yardımcı fiil ile kullanılırken, **"Who"** soru kelimesinin aradığı cümle ögesi özne olduğu ve aranan özne de bilinmediği için bir ana fiil ile birlikte, **"Which"** soru kelimesi ise genellikle bir isim ile beraber kullanılmaktadır. Ayrıca bu soru kelimelerinin kullanımı sadece bu zamana bağlı değildir. Diğer zamanlarda, ilgili zamanda kullanılan yardımcı fiiller ile birlikte, kullanılabilirler. Aşağıdaki örnek cümleler ile konuyu pekiştirebilirsiniz:

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Olumlu (<i>Interrogative</i>)
I work in a language school.	I don't work in a language school.	Do I work in a language school?
<i>Bir dil okulunda çalışırım.</i>	<i>Bir dil okulunda çalışmam.</i>	<i>Bir dil okulunda çalışır mıyım?</i>
He/She works in a language school.	He/She doesn't work in a language school.	Does he/she work in a language school?
<i>O, bir dil okulunda çalışır.</i>	<i>O, bir dil okulunda çalışmaz.</i>	<i>O, bir dil okulunda çalışır mı?</i>
You work in a language school.	You don't work in a language school.	Do you work in a language school?
<i>Bir dil okulunda çalışırsın.</i>	<i>Bir dil okulunda çalışmazsın.</i>	<i>Bir dil okulunda çalışır mısın?</i>
We work in a language school.	We don't work in a language school.	Do we work in a language school?
<i>Bir dil okulunda çalışırız.</i>	<i>Bir dil okulunda çalışmayız.</i>	<i>Bir dil okulunda çalışır mıyız?</i>
They work in a language school.	They don't work in a language school.	Do they work in a language school?
<i>Bir dil okulunda çalışırlar.</i>	<i>Bir dil okulunda çalışmazlar.</i>	<i>Bir dil okulunda çalışırlar mı?</i>

2.1.1.3 ZAMAN İFADELERİ VE SIKLIK ZARFLARI

Bir cümlenin hangi zamanda kullanıldığını cümle yapısından anlayabileceğiniz gibi, birlikte kullanıldığı **zaman ifadeleri**, veyahut **sıklık** zarfları ile de anlayabilirsiniz. Aşağıda geniş zamanla en sık kullanılan zaman ifadelerini ve sıklık zarflarını bulabilirsiniz.

Zaman İfadeleri (<i>Time Expressions</i>)	Sıklık Zarfları (<i>Adverbs of Frequency</i>)
every day / week / month / year <i>her gün/ hafta/ ay/ yıl</i>	always <i>her zaman</i>
once a day/ week/ month / year <i>günde/ haftada/ ayda/ yılda bir kez</i>	almost/nearly always <i>neredeyse her zaman</i>
twice a day / week / month / year <i>günde/ haftada/ ayda/ yılda iki kez</i>	very often <i>çok sık</i>
three times a day / week month / year <i>günde/ haftada/ ayda/ yılda üç kez</i>	usually/generally <i>genellikle</i>
in the morning / evening / afternoon <i>sabahları/ akşamları/ öğlenleri</i>	often/frequently <i>sık sık</i>
	sometimes/occasionally <i>bazen</i>

---

at night

rarely/seldom

geceleri

nadiren

on Monday, Friday etc...

**hardly ever / scarcely ever
/ almost never**

Paçartesileri, Cumaları vb...

neredeysse hiç

in May/July etc...

never

Mayısta, Temmuzda vb...

hiç

Sıklık Zarfları ile ilgili bazı kurallar:

- 1) Bir cümlede zaman ifadeleri genellikle söz diziminde sonda kullanılsa da, sıklık zarfları yardımcı fiil yoksa özneden sonra, yardımcı fiil varsa, yardımcı fiilden hemen sonra kullanılır. Örneğin:

English	Türkçe
I study English every day .	Her gün İngilizce çalışırım.
We sometimes go to cinema.	Sinemaya bazen gideriz.
She is always happy.	O her zaman mutludur.

- 2) "**frequently**", "**sometimes**" ve "**occasionally**" gibi sıklık zarfları olumsuzluk ekinden önce kullanılmaktadır. (Birinci tekil şahıs için geçerli değildir. "**am**" ile "**not**" arasında kullanılırlar.) Örneğin:

English	Türkçe
She sometimes doesn't want to work.	Bazen çalışmak istemez.
They frequently don't talk to us.	Sık sık bizimle konuşmazlar.
I am sometimes not attentive.	Bazen özenli değildir.

- 3) "**seldom**", "**rarely**", "**hardly ever**", "**almost never**" ve "**never**", olumsuz yapılarda kullanılmaz. Sadece olumlu cümlelerde kullanılan bu zarflar olumsuz mana taşır. Örneğin:

English	Türkçe
We hardly ever see each other.	Birbirimizi zar zor görürüz.
He is never punctual.	Hiç dakik değildir.

- 4) "**seldom**", "**rarely**" gibi zarflar, anlamı pekiştirmek için "**very**" ya da "**quite**" gibi ifadelerle kullanıldığında cümlenin sonunda yer alabilirler. Örneğin:

English	Türkçe
I drink alcohol very seldom .	Çok nadir alkol içerim.

- 5) Olumsuz mana taşıyan sıklık zarfları, yine anlamı pekiştirmek amacıyla, devrik cümle yapısında da kullanılabilirler. Devrik cümlede sıklık zarfı en başta kullanılır; yardımcı fiil ve özne ile cümle devam ettirilir. Örneğin:

English	Türkçe
Never do I curse!	Asla lanet okumam!
Scarcely ever does he smoke.	Neredeyse hiç sigara içmez.

2.1.1.4 GENİŞ ZAMANIN FARKLI KULLANIMLARI

Olmuş, tamamlanmış durum ya da olaylar geçmiş zaman dışında bazen geniş zaman ile de aktarılır. Bu kullanım genelde gazete ve dergilerde yaygındır.

Uçak, otobüs, tren gibi ulaşım araçlarının programlarından bahsederken; veyahut, tiyatro, sinema ya da benzeri etkinliklerin başlama-bitiş saatlerini belirtirken, geniş zaman gelecek zamana atıfta bulunarak kullanılabilir.

2.1.4.5 EMPHATIC 'DO'

Normal şartlar altında olumlu cümlelerde yardımcı fiil görevi ile **"do"** ya da **"does"** kullanılmaz diye belirtmiştik. (Eğer ana fiil görevinde ise **"do"** ve **"does"** kullanılabilir.) Ancak bazen cümleyi vurgulamak için **"do"** ve **"does"** yardımcı fiillerini olumlu cümlelerde ana fiil ile birlikte kullanabiliriz. Lakin bu durumda, **"do/does"** yardımcı fiilinden sonra gelen ana fiil **yalın hali** (v1) ile kullanılmak zorundadır. Örneğin:

English	Türkçe
She does speak English!	Tabii ki İngilizce konuşur!
I do know who you are!	Kim olduğunu elbette biliyorum!

2.1.2 GEÇMİŞ ZAMAN (SIMPLE PAST)

Geçmişte biten, tamamlanan eylem ya da durumlar için kullanılan bu zaman, yapı olarak geniş zamana oldukça benzemektedir. Bu zamanda da "**Olmak** (to be)" fiili ve iş-hareket bildiren fiiller ayrı olarak ele alınmaktadır.

2.1.2.1 GEÇMİŞ ZAMANDA OLMAK (TO-BE) FİİLİ

Geniş zamanda üç farklı hal ile karşımıza çıkan "**Olmak** (to be)" fiili, geçmiş zamanda iki hali ile kullanılmaktadır: "**was**" ve "**were**". Aşağıdaki tabloda bu hallerin birlikte kullanıldığı özneleri görebilirsiniz:

Was	Were
I	You
He	We
She	They
It	

Cümle yapılarında "**Olmak** (to be)" fiilinin söz dizimindeki yeri geniş zamandaki haliyle aynıdır.

Özne	Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
I	I was a student.	I was not a student.	Was I a student?
You	You were a student.	You were not a student.	Were you a student?
He	He was a student.	He was not a student.	Was he a student?
She	She was a student.	She was not a student.	Was she a student?
We	Were were students.	We were not students.	Were we students?
They	They were students.	They were not students.	Were they students?

Olumsuzluk eki olan **"not"**, kısaltılarak kullanıldığı zaman **"wasn't"** ve **"weren't"** olarak yazılmaktadır.

Geniş zamanda olduğu gibi geçmiş zamanda da **"Olmak (to be)"** fiili bir isim, sıfat ya da edatla kullanılabilir.

be + noun	be + adjective	be + prepositional phrase
I was a footballer .	She was little .	We were at work .
<i>Ben bir futbolcuydum.</i>	<i>O küçüktü.</i>	<i>Biz işteydik.</i>

2.1.2.2 GEÇMİŞ ZAMANDA İŞ – HAREKET BİLDİREN FİİLLER

Fiiller bölümünde değindiğimiz üzere, İngilizce'de fiiller dört farklı haliyle karşımıza çıkabilmektedir. Bu hallerden ikincisi geçmiş zamanla birlikte kullanılmaktadır. Bu manada, aşağıdaki cümle iskeleti bu zamanda en çok karşılaşacağımız yapıdır:

S + V2 + O

Ancak fiillerin ikinci hali de kendi içerisinde **"düzenli (regular)"** ve **"düzensiz (irregular)"** olarak ikiye ayrılır. Düzensiz fiiller, mantıklı bir sisteme bağlı olmadan biçim değiştirip farklı bir kelimeye dönüşürken çoğu zaman, düzenli fiiller sonlarına **"-ed"** takısı alır. Lakin **"-ed"** takısı da fiillerin son harf kombinasyonlarına göre **"-d"** ve **"-ied"** olarak ikiye ayrılır.

Aşağıdaki tabloda öncelikle düzenli fiillerde kullanılan **"-ed"** takısının dönüşüm kurallarını inceleyelim:

"-ed" takısı alan fiiller	"-d" takısı alan fiiller	"-ied" takısı alan fiiller
consonant (sessiz) + vowel (sesli) + consonant (sessiz)	-e sesli harfı ile biten fiiller yalnızca -d takısı alır:	consonant (sessiz) + -y ile biten fiillerde -y harfı

---

ile biten fiillerde son
sessiz harf çift
yazılarak -ed takısı
eklenir:

smiled

düşültürülerek **-ied**
takısı eklenir:

apply = applied

stopped

Ancak **-y** harfinden
önce bir **vowel**
(ünlü) varsa, **-y**
harfını düşürmeden
sonuna sadece **-ed**
takısı eklenir:

delayed

Yukarıdaki tablodaki kuralların dışında kalan diğer düzensiz fiiller "-ed" takısı ile kullanılır.

Peki bir fiilin düzenli ya da düzensiz olup olmadığı nasıl anlaşılır?

Açıkçası bu farkı sistematik bir yolla algılamak söz konusu değil. Belki de en kolay yol, düzensiz fiilleri kavramak; bu fiil türünün listesinde bulunmayan fiillerin düzenli olabileceğini tahmin etmek olabilir. Fakat doğal dil edinim sürecinde bu fiillerin idrak edilmesi bilişsel bir süreci kapsar. Çok sık metin okuyarak farklı fiillerle karşılaşmak da bu fiilleri etiketlemede yardımcı bir unsurdur.

Bir sonraki sayfada yer alan tabloda ise en çok kullanılan düzensiz fiilleri ve üçüncü hallerini bulabilirsiniz.

Yalın Hali (V1)	İkinci Hali (V2)	Üçüncü Hali (V3)
Awake	Awoke	Awoken
Be	Was / Were	Been
Beat	Beat	Beaten
Become	Became	Become
Begin	Began	Begun
Bend	Bent	Bent
Bet	Bet	Bet
Bid	Bid	Bid
Bite	Bit	Bitten
Blow	Blew	Blown
Bring	Brought	Brought
Broadcast	Broadcast	Broadcast
Build	Built	Built
Burn	Burnt	Burnt
Buy	Bought	Bought
Catch	Caught	Caught
Choose	Chose	Chosen
Come	Came	Come
Cost	Cost	Cost
Cut	Cut	Cut
Dig	Dug	Dug
Do	Did	Done
Draw	Drew	Drawn
Dream	Dreamt	Dreamt
Drive	Drove	Driven
Drink	Drank	Drunk
Eat	Ate	Eaten
Fall	Fell	Fallen
Fight	Fought	Fought
Find	Found	Found
Fly	Flew	Flown
Forget	Forgot	Forgotten
Forgive	Forgave	Forgiven
Freeze	Froze	Frozen
Get	Got	Got

Give	Gave	Given
Go	Went	Gone
Grow	Grew	Grown
Hang	Hung	Hung
Have	Had	Had
Hear	Heard	Heard
Hide	Hid	Hidden
Hit	Hit	Hit
Hold	Held	Held
Hurt	Hurt	Hurt
Keep	Kept	Kept
Know	Knew	Known
Lay	Laid	Laid
Lead	Led	Led
Leave	Left	Left
Lend	Lent	Lent
Let	Let	Let
Lie	Lay	Lain
Lose	Lost	Lost
Make	Made	Made
Mean	Meant	Meant
Meet	Met	Met
Pay	Paid	Paid
Put	Put	Put
Read	Read	Read
Ride	Rode	Ridden
Ring	Rang	Rung
Rise	Rose	Risen
Run	Ran	Run
Say	Said	Said
See	Saw	Seen
Sell	Sold	Sold
Send	Sent	Sent
Shut	Shut	Shut
Sing	Sang	Sung
Sink	Sank	Sunk

Sit	Sat	Sat
Sleep	Slept	Slept
Speak	Spoke	Spoken
Spend	Spent	Spent
Stand	Stood	Stood
Stink	Stank	Stunk
Swim	Swam	Swum
Take	Took	Taken
Teach	Taught	Taught
Tear	Tore	Torn
Tell	Told	Told
Think	Thought	Thought
Throw	Threw	Thrown
Understand	Understood	Understood
Wake	Woke	Waken
Wear	Wore	Worn
Win	Won	Won
Write	Wrote	Written

Cümle Yapıları:

Geçmiş zamanda, özne farkı olmaksızın, fiilin ikinci hali olumlu cümlelerde kullanılmaktadır. Ancak soru ve olumsuz yapılarda fiil yalın haline döner. Bir cümleyi olumsuz ve soru yapmak için "**do**" fiilini yardımcı fiil olarak kullanmak gerekir. Lakin bu fiilin geçmiş zamandaki hali "**do/does**" yerine "**did**", yani ikinci halidir. Olumsuzluk eki "**not**", "**did not**" veya "**didn't**" olarak kullanılırken, soru yapısında "**did**" öznenin önünde, cümle başında kullanılır.

Aşağıdaki tabloda bu kuralları somut olarak görebilirsiniz:

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
S + V2 + O	S + did not + V1 + O	Did + S + V1 + O + ?

Aşağıdaki örnek cümleler ile yukarıdaki kuralları pekiştirebilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
I went to college.	I did not go to college.	Did I go to college?
<i>Üniversiteye gittim.</i>	<i>Üniversiteye gitmedim.</i>	<i>Üniversiteye gittim mi?</i>
He / She helped a poor family.	He / She did not help a poor family.	Did he / she help a poor family?
<i>O, yoksul bir aileye yardım etti.</i>	<i>O, yoksul bir aileye yardım etmedi.</i>	<i>O, yoksul bir aileye yardım etti mi?</i>
You played the guitar.	You did not play the guitar.	Did you play the guitar?
<i>Gitar çaldım.</i>	<i>Gitar çalmadım.</i>	<i>Gitar çaldın mı?</i>

We made a breakfast for you.	We did not make a breakfast for you.	Did we make a breakfast for you?
<i>Sizin için kahvaltı hazırladık.</i>	<i>Sizin için kahvaltı hazırlamadık.</i>	<i>Sizin için kahvaltı hazırladık mı?</i>
They worked in a factory.	They did not work in a factory.	Did they work in a factory?
<i>Bir fabrikada çalıştılar.</i>	<i>Bir fabrikada çalışmadılar.</i>	<i>Bir fabrikada çalıştılar mı?</i>

2.1.2.3 GEÇMİŞ ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

Aşağıdaki zaman ifadeleri, geçmiş zamanla en çok sık kullanılan zaman ifadeleri olup söz diziminde en sonda kullanılmaktadır.

English	Türkçe
yesterday	dün
last day / week / month / year etc...	geçen gün / hafta / ay / yıl vb...
A day / week / month / year etc... ago	gün / hafta / ay / yıl vb... önce

2.1.3 GELECEK ZAMAN (FUTURE)

Şuandan sonraki bir zaman diliminde gerçekleşecek eylem ya da durumları bildirmek için kullandığımız gelecek zaman İngiliz dilinde "**planlanmış** (planned)" ve "**planlanmamış** (unplanned)" olarak ikiye ayrılmaktadır. Gelecekte olup olmayacağını tahmin ettiğimiz eylem veya durumlar için kullandığımız planlanmamış (unplanned) gelecek zaman, "**will**" yardımcı fiili ile kullanılırken, gerçekleşeceği daha önceden planlanmış veyahut kesin olan eylem ve durumlar için kullanılan planlanmış (planned) gelecek zaman, "**be going to**" yardımcı fiili ile kullanılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda bu iki zaman yapısının söz dizimindeki konumlarını görebilirsiniz.

Planlanmamış (<i>Unplanned</i>)	Planlanmış (<i>Planned</i>)
S + will + V1 + 0	S + am/is/are going to + V1 + O

Planlanmamış gelecek zamanda tüm öznelerden sonra "**will**" yardımcı eki gelmekte ve ana fiilin yalın hali kullanılmakta iken, planlanmış gelecek zamanda öznelere göre "**olmak** (to be)" fiilinin geniş zaman halleri olan **am/is/are** yardımcı eki gelmekte ve "**going to**" yardımcı fiili ile ana fiilin yalın hali birleştirilmektedir. Olumsuz yapılarda "**will**" ve "**am/is/are**" yardımcı fiillerinin sonuna "**not**" olumsuz eki getirilmekte, soru yapılarında ise yardımcı fiiller cümle başına, öznenin önüne getirilmektedir. Olumsuz yapılarda yardımcı fiiller "**won't**" ya da "**am not/isn't/aren't**" olarak kısaltılmış halleri ile de kullanılabilirdiği gibi, olumlu yapılarda da **will = 'll**, **am = 'm**, **is = 's** ve **are = 're** olarak kullanılabilir.

Planlanmamış zamanda "**will**" yardımcı fiilinin yerine "**shall**" yardımcı fiili de kullanılabilir. Ancak bu yapı son dönemlerde pek kullanılmamaktadır. Eski metinlerde karşılaşabileceğiniz bu yapının olumsuzu da "**shall not**" ya da kısaltılmış haliyle "**shan't**" ile kullanılabilir. Soru yapılarında "**shall**" diğer yardımcı fiiller gibi cümle başına aktarılır.

Gelecek zamanda, Geniş ve Geçmiş zamanlardan farklı olarak, "olmak (to be)" fiili ve iş-hareket bildiren fiillerin kullanımı farklılık göstermez. Tüm fiiller aynı yardımcı fiil ile birlikte kullanılmaktadır.

Aşağıdaki tabloda verilen örnek cümlelerle bu iki gelecek zaman yapısını pekiştirebilirsiniz.

Olumlu <i>(Affirmative)</i>	Olumsuz <i>(Negative)</i>	Soru <i>(Interrogative)</i>
I will go to Europe.	I will not go to Europe.	Will I go to Europe?
<i>Avrupa'ya gideceğim.</i>	<i>Avrupa'ya gitmeyeceğim.</i>	<i>Avrupa'ya gidecek miyim?</i>
I am going to go to Europe.	I am not going to go to Europe.	Am I going to go to Europe?
<i>Avrupa'ya gideceğim.</i>	<i>Avrupa'ya gitmeyeceğim.</i>	<i>Avrupa'ya gidecek miyim?</i>
You will drink a cup of tea with me.	You will not drink a cup of tea with me.	Will you drink a cup of tea with me?
<i>Benimle bir fincan çay içeceksin.</i>	<i>Benimle bir fincan çay içmeyeceksin.</i>	<i>Benimle bir fincan çay içecek misin?</i>
You are going to drink a cup of tea with me.	You are not going to drink a cup of tea with me.	Are you going to drink a cup of tea with me?
<i>Benimle bir fincan çay içeceksin.</i>	<i>Benimle bir fincan çay içmeyeceksin.</i>	<i>Benimle bir fincan çay içecek misin?</i>

He / She will get engaged.	He / She will not get engaged.	Will he / she get engaged?
<i>O, nişanlanacak.</i>	<i>O, nişanlanmayacak.</i>	<i>O, nişanlanacak mı?</i>
He / She is going to get engaged.	He / She is not going to get engaged.	Is he / she going to get engaged?
<i>O, nişanlanacak.</i>	<i>O, nişanlanmayacak.</i>	<i>O, nişanlanacak mı?</i>
We will stay here.	We will not stay here.	Will we stay here?
<i>Burada kalacağız.</i>	<i>Burada kalmayacağız.</i>	<i>Burada kalacak mıyız?</i>
We are going to stay here.	We are not going to stay here.	Are we going to stay here?
<i>Burada kalacağız.</i>	<i>Burada kalmayacağız.</i>	<i>Burada kalacak mıyız?</i>
They will be happy one day.	They will not be happy one day.	Will they be happy one day?
<i>Bir gün mutlu olacaklar.</i>	<i>Bir gün mutlu olmayacaklar.</i>	<i>Bir gün mutlu olacaklar mı?</i>
They are going to be happy one day.	They are not going to be happy one day.	Are they going to be happy one day?
<i>Bir gün mutlu olacaklar.</i>	<i>Bir gün mutlu olmayacaklar.</i>	<i>Bir gün mutlu olacaklar mı?</i>

2.1.3.1 GELECEK ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

Aşağıda gelecek zamanla en sık kullanılan zaman ifadelerini bulabilirsiniz.

English	Türkçe
tomorrow	yarın
tomorrow morning / afternoon etc..	yarın sabah, öğleden sonra vb...
the day after tomorrow	yarından sonra
next week / month / year etc...	gelecek hafta / ay / yıl vb...
later	sonra
soon	yakında

2.1.3.2 GELECEK ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Anlık konuşmalar neticesinde bizi harekete geçirecek durum ya da eylemler için "**will**" kullanılır.

English	Türkçe
Ali: I have got a severe headache!	Ali: Çok kötü başım ağrıyor.
Ayşe: Did you take an aspirin?	Ayşe: Aspirin aldın mı?
Ali: No, I did not.	Ali: Hayır, almadım.
Ayşe: Don't worry, I will go to the pharmacy for you.	Ayşe: Merak etme, senin için eczaneye gideceğim (giderim).

- 2) Eğer bir durumun veyahut olayın gerçekleşeceğine dair belirtiler varsa, "**be going to**" kullanılır.

English	Türkçe
Jack: Look! The sky is getting darker.	Jack: Baksana! Hava kararıyor.
Kate: Yeah, it is going to rain.	Kate: Evet, yağmur yağacak.

- 3) Gelecek ile ilgili fikir yürütüyorsak veya bir tahminde bulunuyorsak, **"will"** kullanılır.

English	Türkçe
I heard that Taha has been ill for a couple of days. I think He will not attend the meeting.	Taha'nın birkaç gündür hasta olduğunu duydum. Sanırım toplantıya katılmayacak.

- 4) Önceden planlanmış, gerçekleşmesi kesinleştirilmiş durum ya da eylemlerde, **"be going to"** kullanılır.

English	Türkçe
Harvey: I see that you have bought a lot of presents.	Harvey: Görüyorum ki pek çok hediye almışsın.
Jessica: Yes, I have. We are going to throw a birthday party for my little sister tonight.	Jessica: Evet, aldım. Bu gece arkadaşlarla küçük kız kardeşim için bir doğum günü partisi vereceğiz.

- 5) Türkçede geçmişte, gelecekte bir zaman diliminde gerçekleşecek eylemler için kullandığımız **'ecekti, acaktı'** eki, İngilizcede **"be going to"** yardımcı fiilinin geçmiş zaman halleri ile verilmektedir: **"was/were going to"**.

English	Türkçe
Mehmet was going to stop by me, but instead, he called me when he went home.	Mehmet bana uğrayacaktı, ama onun yerine, eve gidince beni aradı.

2.2 SÜREGELEN ZAMANLAR (PROGRESSIVE TENSES)

Süregeleyen zamanlar, bir eylemin belirli bir zaman aralığında gerçekleşiyor olduğunu gösteren zamanlar olup, İngilizcede üç farklı zamanı kapsar: **Şimdiki Zaman**, **Süregeleyen Geçmiş Zaman** ve **Süregeleyen Gelecek Zaman**.

2.2.1 ŞİMDİKİ ZAMAN (PRESENT CONTINUOUS)

Şuanda olmakta olan eylemleri aktarmak için kullandığımız Şimdiki Zaman, Türkçede olduğu gibi İngilizcede de en sık kullanılan zamanlardan biri olup, bu zamanda fiiller, tüm fiil grupları için (olmak fiili ve iş-hareket bildiren fiiller) aynı kurallara göre çekimlenmektedir.

Hem ana fiil hem de yardımcı fiil özelliklerini taşıyan "**olmak** (to be)" fiili, bu zamanda önemli bir etken olup özne ve ana fiil arasında geniş zaman halleri ile (**am/is/are**) bir yardımcı fiil görevi üstlenir. Yardımcı fiilden sonra gelen ana fiilin sonuna, Türkçedeki "**-yor**" eki ile aynı fonksiyona sahip "**-ing**" eki eklenir. Olumsuz cümle yapısında yardımcı fiilden sonra olumsuzluk eki olan "**-not**" getirilirken, soru yapısında yardımcı fiil öznenin hemen önüne, cümle başına taşınır ve tüm cümle yapılarında, fiilin sonundaki "**-ing**" takısı sabittir, fiilden kaldırılmaz.

Aşağıdaki tabloda bu kuralların formülize edilmiş yapılarını bulabilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
S + am/is/are + Ving + O	S + am/is/are + not + Ving + O	Am/Is/Are + S + Ving + O + ?

Ancak "**-ing**" takısı tüm fiillere olduğu gibi eklenmez. Fiilin son harf kombinasyonları, bu takının nasıl ekleneceği konusunda ipuçları taşır.

Fiilin son harf kombinasyonu	"-ing" takısının kullanımı
Sonu -e ile biten fiiller	Bu fiillere "-ing" takısı eklenmeden önce, sondaki "-e" harfi düşürülür. Örneğin: write = writing .
Sonu -ee ile biten fiiller	Bu fiillere "-ing" takısı doğrudan eklenir. "-ee" takısı düşmez. Örneğin: see = seeing .
Sonu -y ile biten fiiller	Bu fiillere "-ing" takısı doğrudan eklenir. "-y" takısı düşmez. Örneğin: study = studying .
Sonu -ie ile biten fiiller	Bu fiillere "-ing" takısı eklenmeden önce, "-ie" takısı "-y" harfine dönüştürülür. Daha sonrasında "-ing" takısı eklenir. Örneğin: die = dying .
Sonu iki sessiz ile biten fiiller	Bu fiillere "-ing" takısı doğrudan eklenir. Örneğin: hold = holding .
Sonu bir sesli bir sessiz harf ile biten tek heceli fiiller	Bu fiillere "-ing" takısı eklenmeden önce, son sessiz harf çift yazılır. Daha sonrasında "-ing" takısı eklenir. Örneğin: run = running .
Sonu bir sesli bir sessiz harf ile biten iki heceli fiiller	Fiil okunduğunda yapılan vurgu ilk hecede ise, "-ing" takısı doğrudan fiile eklenir. Örneğin: run = running .
	Eğer vurgu ikinci hecede ise, son sessiz harf çift yazılır. Örneğin: control = controlling .

Yukarıdakilere ek olarak, bazı fiiller **"-ing"** takısı ile kullanılmaz. Bu tür fiiller **"non-progressive** (süregelmeyen)" fiiller olarak adlandırılır. Lakin bu fiillerin bir kısmı genellikle iki anlamlıdır ve bir anlamı **"non progressive"** iken, diğer anlamı **"-ing"** takısı ile kullanılabilir. Takip eden sayfadaki tabloda bu fiillerin bazılarını bulabilirsiniz.

Düşünce Fikir Belirten Füller	Bazı Durum Bildiren Füller	Duygu Belirten Füller	Duyu Belirten Füller	Sahiplik Bildiren Füller
Know	Be	Love	See	Have
Think	Look	Hate	Feel	Possess
Remember	Seem	Forgive	Taste	Belong
Notice	Exist	Like	Hear	Own
Doubt	Promise	Wish	Smell	
Believe	Include	Mind		
Understand	Sound	Fear		
Mean	Refuse	Care		
Forget	Cost			
Want	Appear			
Need				
Prefer				
Imagine				
Recognize				
Realize				
Suppose				

Verilen tablodaki çoğu **"non-progressive"** fiil iki anlamlı olup, ikinci anlamları **"progressive"** bir yapı ile kullanılabilir ve sonuna **"-ing"** takısı alabilir. Aşağıda bu fiilleri ve örnek cümlelerini bulabilirsiniz.

Fiil   **"-ing" ile Kullanımı**

"Look" fiili, **"görünmek"** anlamı ile **"-ing"** takısı almaz iken, **"bakmak"** anlamı ile **"-ing"** alabilir. Örneğin:

This website does not look safe.

Look   *Bu websitesi güvenli görünmüyor.*

What are you looking at?

Neye bakıyorsun?

"Think" fiili, **"sanmak"** anlamı ile **"-ing"** takısı almaz iken, **"düşünmek"** anlamı ile **"-ing"** alabilir. Örneğin:

I think you are right.

Think   *Sanırım sen haklısın.*

I am thinking about my dreams.

Hayallerimi düşünüyorum.

"See" fiili, **"görmek"** anlamı ile **"-ing"** takısı almaz iken, **"görüşmek"** anlamı ile **"-ing"** alabilir. Örneğin:

I see that this situation is getting more complicated.

See   *Görüyorum ki bu durum daha da karmaşık bir hal alıyor.*

I am seeing someone.

Biriyle görüşüyorum.

"Smell" fiili, **"kokmak"** anlamı ile **"-ing"** takısı almaz iken, **"koklamak"** anlamı ile **"-ing"** alabilir. Örneğin:

Smell **Roses smell good.**
Güller güzel kokar.

She is smelling the flower.
Çiçeği kokluyor.

"Taste" fiili, **"bir nesnenin tadı"** anlamı ile **"-ing"** takısı almaz iken, **"tatmak"** anlamı ile **"-ing"** alabilir. Örneğin:

Taste **This soup tastes good!**
Bu çorbanın tadı güzel!

The cook is tasting her new recipe.
Aşçı, yeni tarifinin tadına bakıyor.

"Be" fiili, **"olmak"** anlamı ile **"-ing"** takısı almaz iken, **"bir durumun anlık değişkenliği"** anlamı ile **"-ing"** alabilir. Örneğin:

Be **He is rude.**
O, kabadır.

He is being rude!
O, kabalaşıyor!

"Have" fiili, **"sahip olmak"** anlamı ile **"-ing"** takısı almaz iken, **"eylem bildiren"** anlamı ile **"-ing"** alabilir. Örneğin:

Have **I have an important assignment.**
Önemli bir ödevim var.

I am having a breakfast right now.
Şuan kahvaltı yapıyorum.

Aşağıdaki örnek cümleler ile konuyu pekiştirebilirsiniz.

Olumlu <i>(Affirmative)</i>	Olumsuz <i>(Negative)</i>	Soru <i>(Interrogative)</i>
I am trying to help you.	I am not trying to help you.	Am I trying to help you?
<i>Sana yardım etmeye çalışıyorum.</i>	<i>Sana yardım etmeye çalışmıyorum.</i>	<i>Sana yardım etmeye çalışıyor muyum?</i>
You are sitting on my chair.	You are not sitting on my chair.	Are you sitting on my chair?
<i>Sandalyemde oturuyorsun.</i>	<i>Sandalyemde oturmuyorsun.</i>	<i>Sandalyemde mi oturuyorsun?</i>
He / She / It is sleeping like a baby.	He / She / It is not sleeping like a baby.	Is he / she/ it sleeping like a baby?
<i>Bebek gibi uyuyor.</i>	<i>Bebek gibi uyumuyor.</i>	<i>Bebek gibi mi uyuyor?</i>
We are climbing one of the highest mountains in this region.	We are not climbing one of the highest mountains in this region.	Are we climbing one of the highest mountains in this region?
<i>Bu bölgedeki en yüksek dağlardan birine tırmanıyoruz.</i>	<i>Bu bölgedeki en yüksek dağlardan birine tırmanmıyoruz.</i>	<i>Bu bölgedeki en yüksek dağlardan birine mi tırmanıyoruz?</i>
They are telling the truth.	They are not telling the truth.	Are they telling the truth?
<i>Doğruyu söylüyorlar.</i>	<i>Doğruyu söylemiyorlar.</i>	<i>Doğruyu mu söylüyorlar?</i>

2.2.1.1 ŞİMDİKİ ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

Aşağıdaki zaman ifadeleri, şimdiki zaman ile en çok sık kullanılan zaman ifadeleri olup söz diziminde en sonda kullanılmaktadır.

English	Türkçe
now	şimdi / şu an
right now	tam şimdi / şu anda
at the moment	şu anda
still	hala
nowadays	şu günlerde
these days	şu günlerde

2.2.1.2 ŞİMDİKİ ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Şimdiki Zaman her zaman konuşmanın geçtiği anda kullanılmayabilir. Bazen "**şu günlerde/sıralarda**" zaman ifadeleri ile belli bir zaman dilimi arasında yapılan eylemler için de kullanılabilir. Örneğin:

English	Türkçe
Joey: What are you doing these days?	Joey: Şu sıralar ne yapıyorsun?
Phoebe: I am taking Turkish courses.	Phoebe: Türkçe dersleri alıyorum.

- 2) Değişime uğramakta olan durumlar için de bu zaman kullanılabilir. Örneğin:

English	Türkçe
Ross: Do you think we will overcome this situation?	Ross: Sence bu durumun üstesinden gelecek miyiz?
Rachel: No, I don't. It is getting more complicated.	Rachel: Hayır, sanmıyorum. Daha da karmaşık bir hal alıyor.

- 3) Türkçede olduğu gibi, İngilizcede de Şimdiki Zaman, **Gelecek Zaman**'a atıfta bulunabilir. Bu gibi durumlarda kullanılan zaman ifadeleri zaman konusunda kafa karışıklığından kurtarabilmektedir. Örneğin:

English	Türkçe
I am flying to London tomorrow.	Yarın Londra'ya uçuyorum.

2.2.2 SÜREGELEN GEÇMİŞ ZAMAN (PAST CONTINUOUS)

Geçmişte belli bir zaman aralığında yapıyor olduğumuz eylemleri aktarırken kullanmış olduğumuz bu zaman, şimdiki zaman ile yapısal olarak benzerlik taşır. Bu iki zamanın en önemli benzerlikleri, yardımcı fiil olarak "**Olmak** (to be)" fiilinin kullanılması ve ana fiilin sonuna **-ing** takısının eklenmesidir. Fakat şimdiki zamanda, "**to be**" fiilinin geniş zaman halleri çekimlenirken, süregelen geçmiş zamanda bu yardımcı fiilin geçmiş zamanda kullanılan ikinci halleri çekimlenmektedir. Bu zaman, Türkçede kullanmış olduğumuz "**-yordu**" zaman kipinin karşılığıdır.

Aşağıdaki tabloda ilgili zamandaki cümle yapılarının formülize edilmiş halini bulabilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
S + was/were + Ving + O	S + was/were + not + Ving + O	Was/Were + S + Ving + O + ?

Şimdiki Zaman ve **Süregelen Geçmiş Zaman** arasında yapısal anlamda küçük farklılıklar olsa da, fiillere eklenen "**-ing**" takısındaki kurallar ve "**non-progressive**" fiillerin kullanımında bir farklılık söz konusu değildir. İsterseniz, "**-ing**" ile ilgili kuralları buraya, "**non progressive**" fiillerin kullanımını da buraya tıklayarak yeniden gözatabilirsiniz.

Aşağıdaki örnek cümleler ile cümle yapıları arasındaki farkları pekiştirebilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
I was helping my mother.	I was not helping my mother.	Was I helping my mother?

<i>Anneme yardım ediyordum.</i>	<i>Anneme yardım etmiyordum.</i>	<i>Anneme yardım ediyor muydum?</i>
You were talking to someone.	You were not talking to someone.	Were you talking to someone?
<i>Biriyle konuşuyordun.</i>	<i>Biriyle konuşmuyordun.</i>	<i>Biriyle mi konuşuyordun?</i>
He / She was playing with children.	He / She was not playing with children.	Was he / she playing with children?
<i>O, çocuklarla oynuyordu.</i>	<i>O, çocuklarla oynamıyordu.</i>	<i>O, çocuklarla oynuyor muydu?</i>
We were waiting for you.	We were not waiting for you.	Were we waiting for you?
<i>Sizin için bekliyorduk.</i>	<i>Sizin için beklemiyorduk.</i>	<i>Sizin için bekliyor muyduk?</i>
They were preparing a proposal.	They were not preparing a proposal.	Were they preparing a proposal?
<i>Bir teklif hazırlıyorlardı.</i>	<i>Bir teklif hazırlamıyorlardı.</i>	<i>Bir teklif hazırlıyorlar mıydı?</i>

2.2.2.1 SÜREGELEN GEÇMİŞ ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

English	Türkçe
this time yesterday, last week / month / year etc...	dün, geçen hafta/ay/yıl vb... bu zamanlar
at this hour yesterday, last week / month / year etc...	dün, geçen hafta/ay/yıl vb... bu saatler
during	esnasında

2.2.2.2 SÜREGELEN GEÇMİŞ ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Belli bir zaman aralığında yaptığımız eylemleri anlatırken bu zamanı kullanırız. Örneğin:

English	Türkçe
I was working in my office this time yesterday.	Dün bu saatlerde ofisimde çalışıyordum.

- 2) Geçmişte bir eylemin başlangıç ve bitiş zamanını bildirirken yine bu zamanı kullanırız. Örneğin:

English	Türkçe
She was teaching English at a state university from 2010 to 2013.	Bir devlet üniversitesinde 2010 yılından 2013'e kadar İngilizce öğretiyordu.

- 3) Basit geçmiş zaman ve süregelen geçmiş zamanlarının kullanımları çoğu zaman birbirleri ile karıştırılabilmektedir. Eğer tamamlanan bir eylemden bahsediyorsak, genelde geçmiş zaman kullanılır. Ancak bir süreci kapsayan eylemlerde süregelen geçmiş zaman kullanılmaktadır. Örneğin:

English	Türkçe
First, I took a shower, then I cooked something to eat.	Önce, duş aldım, sonra yiyecek bir şeyler pişirdim.
What were you doing during the accident?	Kaza esnasında ne yapıyordun?

2.2.3 SÜREGELEN GELECEK ZAMAN (FUTURE CONTINUOUS)

Gelecekte belli bir zaman diliminde ya da belli bir zaman dilimine kadar yapıyor olacağımız eylemleri aktarmak için kullandığımız ve Türkçede **"-yor olacak"** zaman kipine denk düşen Süregelen Gelecek Zaman, diğer süregelen zamanlarla aynı yapısal özellikleri taşımakla birlikte, birkaç ufak farklılıklara sahiptir. Bunlardan en önemlisi gelecek zamanda kullanmış olduğumuz **"will"** yardımcı kipi bu zamanda da **"be Ving"** kalıbı ile birlikte kullanılmasıdır. Ancak diğer süregelen zamanlardan farklı olarak, bu zamanda **"olmak (to be)"** fiili sabitken, cümle yapılarına göre **"will"** yardımcı kipi sözdizimde değişkendir. Aşağıdaki tabloda bu kuralların formülize edilmiş hallerini bulabilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
S + will + be Ving + O	S + will + not + be Ving + O	Will + S + be Ving + O + ?

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, olumlu cümle yapısında tüm öznelerden sonra **"will"** yardımcı kipi gelmekte **"be Ving"** kalıbı ile birlikte kullanılmakta, olumsuz yapıda **"will"** yardımcı kipi **"-not"** olumsuzluk eki getirilerek **"will not"** (kısaltılmış hali: **won't**) haline dönüştürülüp ardından **"be Ving"** getirilmekte ve soru yapısında **"will"** yardımcı kipi öznenin önüne cümlenin en başına getirilmektedir. Diğer süregelen zamanlardan farklı olarak, **"to be"** fiili tüm cümle yapılarının sözdiziminde sabittir.

Tüm bu kurallara ilaven, diğer süregelen zamanlarda pekiştirdiğimiz **"-ing"** ekinin fiillere göre kullanım biçimleri ve **"non-progressive"** fiiller bu zamanda da söz konusudur. Aşağıdaki örnek cümleleri inceleyerek bu kuralları pekiştirebilirsiniz.

Olumlu <i>(Affirmative)</i>	Olumsuz <i>(Negative)</i>	Soru <i>(Interrogative)</i>
I will be playing my favourite video game.	I will not be playing my favourite video game.	Will I be playing my favourite video game?
<i>Favori video oyunumu oynuyor olacağım.</i>	<i>Favori video oyunumu oynamıyor olacağım.</i>	<i>Favori video oyunumu oynuyor olacak mıyım?</i>
You will be going through difficult times.	You will not be going through difficult times.	Will you be going through difficult times?
<i>Zor zamanlardan geçiyor olacaksınız.</i>	<i>Zor zamanlardan geçiyor olmayacaksınız.</i>	<i>Zor zamanlardan geçiyor olacak mısınız?</i>
He / She will be saving money for his/her vacation plan.	He / She will not be saving money for his/her vacation plan.	Will he / she be saving money for his/her vacation plan?
<i>Tatil planı için para biriktiriyor olacak.</i>	<i>Tatil planı için para biriktiriyor olmayacak.</i>	<i>Tatil planı için para biriktiriyor olacak mı?</i>
We will be having lunch.	We will not be having lunch.	Will we be having lunch?
<i>Öğle yemeği yiyor olacağız.</i>	<i>Öğle yemeği yiyor olmayacağız.</i>	<i>Öğle yemeği yiyor olacak mıyız?</i>
They will be welcoming new arrivals.	They will not be welcoming new arrivals.	Will they be welcoming new arrivals?
<i>Yeni gelenleri karşılıyor olacaklar.</i>	<i>Yeni gelenleri karşılamıyor olacaklar.</i>	<i>Yeni gelenleri karşılıyor olacaklar mı?</i>

2.2.3.1 SÜREGELEN GELECEK ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

English	Türkçe
at this time tomorrow, next week / month / year etc...	yarın, gelecek hafta/ay/yıl vb... bu zamanlar
at this hour tomorrow, next week / month / year etc...	yarın, gelecek hafta/ay/yıl vb... bu saatte
tomorrow between x o'clock and y o'clock	yarın saat x ve saat y arasında
next week / month / year etc... between x day and y day	gelecek hafta/ay/yıl vb... x gün ve y gün arasında

2.2.3.2 SÜREGELEN GELECEK ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Gelecekte belli bir zaman dilimi arasında veya belli bir zaman dilimine kadar gerçekleşecek olan eylemlerde bu zamanı kullanırız. Örneğin:

English	Türkçe
Tomorrow between 9 am and 10 am, We will be having an important meeting.	Yarın sabah saat 9 ve 10 arasında, önemli bir toplantı yapıyor olacağız.

- 2) Gelecekte planlanmış eylemler için, Planlanmış Gelecek Zaman ve Şimdiki Zaman ile birlikte, bu zamanı da kullanabiliriz. Örneğin:

English	Türkçe
My sister and her husband-to-be will be spending their honeymoon in Venice.	Kız kardeşim ve müstakbel kocası, balaylarını Venedik'te geçirecek olacak.

3) Rica ve isteklerde bulunurken, bu zamanı ima yoluyla kullanabiliriz. Örneğin:

English	Türkçe
Mehmet: Will you be stopping by Muhammet this evening?	Mehmet: Bu akşam Muhammet'e uğruyor olacak mısın?
Alperen: I don't know. Why are you asking?	Alperen: Bilmem. Niye soruyorsun?
Mehmet: If possible, I want you to give this book to him.	Mehmet: Mümkünse, bu kitabı ona vermeni istiyorum.

2.3 PERFECT ZAMANLAR (PERFECT TENSES)

Perfect zamanlar, bir zaman diliminde başlayan eylemin başka bir zaman dilimine kadar etkisini sürdürmesi, bir zaman diliminden önce tamamlanmış olmasını ya da bir zaman dilimine kadar tamamlanacağını belirtmektedir. İngilizcede üç farklı zamanı kapsar: **Geniş Perfect Zaman**, **Geçmiş Perfect Zaman** ve **Gelecek Perfect Zaman**.

2.3.1 GENİŞ PERFECT ZAMAN (PRESENT PERFECT)

Türkçede bir karşılığı olmadığı için İngilizcede idrak etmesi en zor zamanlardan biri olan Geniş Perfect Zaman, temel olarak geçmişte bir noktada başlayan ve günümüze değin etkisini sürdüren eylemler için kullanılmaktadır. Geniş Perfect Zaman'ın en belirgin özelliği, yardımcı fiil olarak **"to have** (sahip olmak)" fiilinin cümlede yer bulması ve ana fiillerin üçüncü hallerinin kullanılmasıdır. Aşağıdaki tabloda bu zamanda kullanılan yardımcı ve ana fiilin cümle yapılarındaki yerlerini bulabilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
I, You, We, They + have + V3 + O	I, You, We, They + have + not + V3 + O	Have + I, You, We, They + V3 + O?
He/She/It + has + V3 + O	He/She/It + has + not + V3 + O	Has + He/She/It + V3 + O?

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, tüm cümle yapıları öznelerle göre ikiye ayrılmaktadır. Üçüncü tekil şahıslar **"has"** yardımcı fiili ile kullanılırken, diğer şahıs zamirleri **"have"** yardımcı fiili ve fiilin üçüncü hali ile birlikte kullanılmaktadır. Olumsuz yapılarda **"have/has"** yardımcı fiilinin sonuna **"not"** olumsuz ifadesi getirilerek yine fiilin üçüncü haliyle kullanılır. Olumsuz ifadesi olan **"not"**, aynı zamanda yardımcı fiil ile birlikte kısaltılarak, **"haven't"** ve **"hasn't"** olarak da kullanılabilir. Soru yapısında ise, yardımcı fiil özne önüne cümle başına getirilirken, ana fiil üçüncü haliyle öznenin sonra yerini alır.

Fillerin üçüncü halleri de kendi içersinde "**düzenli** (regular)" ve "**düzensiz** (irregular)" olarak ikiye ayrılmaktadır. Düzenli ve düzensiz fiilleri hatırlamak için Geçmiş Zaman bölümüne yeniden göz atabilirsiniz.

Türkçede tam karşılığı olmayan bu zamanı çevirirken "**di'li geçmiş zaman**" kullanılmakta, bu durum ise bazen kafa karışıklığına yol açabilmektedir. Aşağıdaki örnek üzerinden, bu karışıklığa neden olan durumu inceleyelim:

English	Türkçe
I cleaned my room.	Odamı temizledim.
I have cleaned my room.	Odamı temizledim.

Yukarıdaki örneklerin Türkçe karşılıkları aynı olmasına rağmen, aktarmak istedikleri anlam aynı değildir. Geçmiş zamanda çekimlenen "**to clean** (temizlemek)" fiili, eylemin sadece tamamlanmış olduğu konusunda bir bilgi verir. Temizledikten sonraki süreç hakkında bir ipucu taşımaz. Örneğin, temizleme eylemi saat öğlen 12 gibi bitmiş ise, 12'den sonraki süreçten itibaren oda temiz de olabilir, kirlenmiş de. Bu konu ile ilgili geçmiş zaman bir ipucu taşımasa bile, Geniş Perfect Zaman'da çekimlenen aynı fiil, odanın temizlendiğini ve temizlik eyleminden sonraki süreçte de odanın temiz olduğunu bildirmektedir. İşte bu noktada, her ne kadar Türkçeye aynı çevrilsin de, iki zaman arasındaki ince fark ortaya çıkmaktadır.

Aşağıdaki örneklerle bu zamanın cümle yapılarını pekiştirebilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
I have tested the new system.	I have not tested the new system.	Have I tested the new system?
<i>Yeni sistemi test ettim.</i>	<i>Yeni sistemi test etmedim.</i>	<i>Yeni sistemi test ettim mi?</i>

You have worked too much.	You have not worked too much.	Have you worked too much?
<i>Çok çalıştım.</i>	<i>Çok çalışmadım.</i>	<i>Çok çalıştın mı?</i>
He / She has read the latest book of Dan Brown.	He / She has not read the latest book of Dan Brown.	Has he/she read the latest book of Dan Brown?
<i>Dan Brown'un son kitabını okudu.</i>	<i>Dan Brown'un son kitabını okumadı.</i>	<i>Dan Brown'un son kitabını okudu mu?</i>
We have invited them.	We have not invited them.	Have we invited them?
<i>Onları davet ettik.</i>	<i>Onları davet etmedik.</i>	<i>Onları davet ettik mi?</i>
They have done their best.	They have not done their best.	Have they done their best?
<i>Ellerinden geleni yaptılar.</i>	<i>Ellerinden geleni yapmadılar.</i>	<i>Ellerinden geleni yaptılar mı?</i>

2.3.1.1 GENİŞ PERFECT ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

English	Türkçe
lately	son zamanlarda
recently	son zamanlarda
already	çoktan
just	henüz, yenice
yet	henüz
so far	şu ana kadar
up to now	şu ana kadar
for	-dır, -dür
since	-den beri

2.3.1.2 GENİŞ PERFECT ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Geçmişte başlayıp etkisini günümüze değin sürdüren eylemler için bu zaman kullanılır. Örneğin:

English	Türkçe
I have lived in Ankara since 1992.	1992'den beri Ankara'da yaşamaktayım.

- 2) Henüz tamamlanmamış bir dönemi ifade ederken de bu zamanı kullanabiliriz. Örneğin:

English	Türkçe
We have travelled a lot of countries this year.	Bu yıl pek çok ülkeye seyahat ettik.

- 3) Çoktan anlamına gelen "**already**", bu zamanda olumlu cümle yapısında kullanılır ve sözdiziminde yardımcı fiil ve ana fiil arasında yerini alır. Kimi zaman cümle sonunda da yer alabilir. Örneğin:

English	Türkçe
Fatma: We may go to the new play of Erdal Beşikçiođlu in Tatbikat Sahnesi for this weekend. What do you say?	Fatma: Bu haftasonu Tatbikat Sahnesi'nde Erdal Beşikçiođlu'nun yeni oyununa gidebiliriz. Ne dersin?
Ali: I have already gone. But, it is worth seeing over and over again.	Ali: Çoktan gittim. Ama, tekrar tekrar görmeye değer.

- 4) Henüz, yenice anlamına gelen "**just**", bu zamanda olumlu cümle yapısında kullanılır ve sözdiziminde yardımcı fiil ve ana fiil arasında yerini alır. Örneğin:

English	Türkçe
Kadir: Have you sent the presentation to my e-mail?	Kadir: Sunumu e-postama gönderdin mi?
Türkan: I have just completed. I am sending it now.	Türkan: Henüz tamamladım. Şimdi gönderiyorum.

- 5) Henüz anlamına gelen "**yet**", bu zamanda olumsuz cümle ve soru yapısında kullanılır ve cümlenin sonunda yer alır. Örneğin:

English	Türkçe
Ahmet: Has your brother come yet?	Ahmet: Erkek kardeşin geldi mi?
Deniz: He has not come yet. He is probably on the way.	Deniz: Henüz gelmedi. Muhtemelen yoldadır.

- 6) Bir eylemin belli bir süredir gerçekleştiğini belirten ve Türkçedeki **-dır, -dir, -dur, -dür** eklerine karşılık gelen "**for**", başlangıç noktası belli olmayan zaman ifadeleri ile birlikte kullanılır. Örneğin:

English	Türkçe
She has not been around for hours.	Saatlerdir ortalarda yok.

- 7) Bir eylemin belli bir süredir gerçekleştiğini belirten ve Türkçedeki **-den beri** ekine karşılık gelen "**since**", başlangıç noktası belli olan zaman ifadeleri ile birlikte kullanılır. Örneğin:

English	Türkçe
This company has existed since 1953.	Bu şirket 1953'den beri varlığını sürdürmekte.

- 8) **"Since"** ya da **"Ever since"** bazen bir zaman ifadesi yerine çekimli bir fiil ile birlikte de kullanılabilir. Bu gibi durumda, since'den sonra gelen fiil geçmiş zamanda (**V2**) çekimlenirken, ana cümledeki fiil geniş perfect zamanda (**have/has v3**) çekimlenmektedir. Örneğin:

English	Türkçe
People have waited in queues to get a new iPhone since Apple introduced the new model.	Apple yeni modeli tanıttığından beri, insanlar yeni bir iPhone almak için sırada beklemekteler.

- 9) **"To be"** fiili, bulunmak anlamıyla bu zamanda kullanıldığında, **"to go"** fiili ile farklılık gösterir. **"to be"** fiili, bir yere gidip döndüğünü ifade ederken, **"to go"** fiili sadece gidildiğini belirtmektedir. Örneğin:

English	Türkçe
I have never been to Egypt. Yet, my girlfriend has just gone there.	Mısır'da hiç bulunmadım. Ancak, kız arkadaşım oraya yenice gitti.

- 10) Bir eylemin ilk kez ya da ikinci, üçüncü vb... kez olduğunu belirtirken bu zaman kullanılabilir. Örneğin:

English	Türkçe
This is the first time I have played this game.	Bu oyunu ilk kez oynuyorum.

- 11) Türkçede kullandığımız üstünlük derecesi olan **en**'in karşılığı olan **"the most"**, bu zamanla kullanıldığında yapılan eylemin veya karşılaşılan durumun konuşmacının hayatında önemli bir yer tuttuğunu belirtir. Örneğin:

English	Türkçe
This is the most delicious dessert I have tasted so far in my life!	Bu hayatımda şu ana kadar tattığım en lezzetli tatlı!

2.3.2 GEÇMİŞ PERFECT ZAMAN (PAST PERFECT)

Basitçe geçmişte yapılan bir eylemden daha önce gerçekleşen farklı bir eylemi ifade etmek için kullanılan bu zaman, Geniş Perfect Zaman ile hemen hemen aynı yapısal özelliklere sahiptir. Ana fiilin üçüncü haliyle birlikte kullanılan Geçmiş Perfect Zaman, "**to have** (sahip olmak)" fiilinin üçüncü hali olan ve tüm öznelere göre kendi içinde ayrılmayan "**had**" yardımcı fiilini kullanmaktadır. Aşağıdaki tabloda ana fiilin ve yardımcı fiilin cümle yapılarına göre sözdizimindeki yerlerini bulabilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
S + had + V3 + O	S + had + not + V3 + O	Had + S + V3 + O?

Geniş Perfect Zaman'ın Türkçeye çevrilmesindeki problem bu zaman için de geçerlidir. Her ne kadar "**-di'li geçmiş zaman**" yapısı ile çevrilse de, aslında bu zamanın geçmişte olan bir eylemden daha evvel gerçekleşen başka bir eylemi ifade ettiğini yapısal farklılığından anlayabiliriz. Ayrıca, bazı bağlamlarda bu zamanın "**mış'lı geçmiş zaman**" yapısıyla Türkçeye çevrildiğini de belirtmek yerinde olur.

Aşağıdaki iki örnek üzerinden yukarıda anlatılan durumu inceleyelim.

English	Türkçe
I took a shower.	Duş aldım.
I had taken a shower.	Duş aldım (almıştım).

Yukarıdaki örneklerden fiilin ikinci haliyle kullanılan cümle geçmiş zamanı ifade ederken, kendisinden önce ya da sonra bir başka eylemin gerçekleştiği konusunda bir imaya sahip değildir. Lakin, fiilin üçüncü haliyle kullanılan cümle, her ne kadar kendisinden sonra bir başka eylemin gerçekleştiğini gösteren bir yan cümle yapısına sahip olmasa bile, kendisinden sonra bir eylemin olduğu, bu eylemden önce kendisinin gerçekleştiği manasını taşıyabilmektedir.

Geçmiş Perfect Zaman, geçmiş zamandan farklı olarak, genellikle kendinden sonra gerçekleşen eyleme atıfta bulunan **"before"** ve **"after"** gibi zaman bağlaçları ile birlikte kullanılmakta; bu konuya Geçmiş Perfect Zaman'ın Kullanım Yerleri bölümünde değinilmektedir. Aşağıdaki örneklerle konuyu pekiştirebilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
I had studied Iconography and Iconology.	I had not studied Iconography and Iconology.	Had I studied Iconography and Iconology?
<i>İkonografi ve İkonoloji çalıştım (çalışmıştım).</i>	<i>İkonografi ve İkonoloji çalışmadım (çalışmamıştım).</i>	<i>İkonografi ve İkonoloji çalıştım mı (çalışmış mıydım)?</i>
You had had all necessary qualifications for the job.	You had not had all necessary qualifications for the job.	Had you had all necessary qualifications for the job?
<i>İş için gerekli tüm vasıflara sahiptin (sahipmişsin).</i>	<i>İş için gerekli tüm vasıflara sahip değildin (değilmişsin).</i>	<i>İş için gerekli tüm vasıflara sahip miydin (sahipmiş miydin)?</i>
He / She had talked to every single applicant in private.	He / She had not talked to every single applicant in private.	Had he / she talked to every single applicant in private?
<i>Her bir başvuru sahibi ile özel konuştun (konuşmuştu).</i>	<i>Her bir başvuru sahibi ile özel konuşmadın (konuşmamıştı).</i>	<i>Her bir başvuru sahibi ile özel konuştun mu (konuşmuş muydu)?</i>
It had been a hard decision for them. <i>Onlar için zor bir karardı (karar olmuştu).</i>	It had not been a hard decision for them. <i>Onlar için zor bir karar olmadı (olmamıştı).</i>	Had it been a hard decision for them? <i>Onlar için zor bir karar oldu mu (olmuş muydu)?</i>

We had informed all clients about our new regulation.	We had not informed all clients about our new regulation.	Had we informed all clients about our new regulation?
<i>Yeni düzenlememiz hakkında tüm müşterileri bilgilendirdik (bilgilendirmiştik).</i>	<i>Yeni düzenlememiz hakkında tüm müşterileri bilgilendirmedik (bilgilendirmemiştik).</i>	<i>Yeni düzenlememiz hakkında tüm müşterileri bilgilendirdik mi (bilgilendirmiş miydik)?</i>
They had been aware of the problem.	They had not been aware of the problem.	Had they been aware of the problem?
<i>Problemin farkındaydılar (farkında olmuşlardı).</i>	<i>Problemin farkında değillerdi (farkında olmamışlardı).</i>	<i>Problemin farkındalar mıydı (farkında olmuşlar mıydı)?</i>

2.3.2.1 GEÇMİŞ PERFECT ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

Geçmiş Perfect Zaman, Geniş Perfect Zaman'ın geçmiş hali olduğu için, kullanılan pek çok zaman ifadesi bu iki zamanda da aynıdır. Geçmişte başlayıp günümüze kadar etkisini sürdüren Geniş Perfect Zaman'dan farklı olarak, Geçmiş Perfect Zaman'da eylem geçmişte başlamalı ve geçmişte bir döneme kadar devam etmeli ya da tamamlanmış olmalıdır.

English	Türkçe
already	çoktan
just	henüz, yenice
yet	henüz
for	-dır, -dür
since	-den beri

2.3.2.2 GEÇMİŞ PERFECT ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Geçmişte olan bir olayın evvelinde bir başka olay söz konusu olmuş ise, bu zaman kullanılır. Örneğin:

English	Turkish
Before you called me, I had already got the news.	Sen beni aramadan önce, çoktan haberi aldım (almıştım).

- 2) Eğer Geçmiş Perfect Zaman'dan sonra bir eylem olmuşsa ve bu eylemi vurgulamak istiyorsak **"after"** zaman bağlacı ile Geçmiş Perfect Zamandaki eylemi yan cümle olarak, sonra gerçekleşen ve vurgulanmak istenen eylemi ise ana cümle olarak vermek gereklidir. **"After"** ile kullanılan yan cümlenin **"had V3"** yapısı ile, ana cümledeki eylemin ise **"V2"** yapısı ile kullanılmasına da dikkat edilmelidir. Ayrıca sözdizimde yan cümle veya ana cümlenin başta kullanılması önemli değildir. Örneğin:

English	Turkish
After we had checked the files, we wrote a detailed report.	Dosyaları kontrol ettikten sonra, detaylı bir rapor yazdık.

- 3) Eğer Geçmiş Zaman'dan önce bir eylem olmuşsa ve bu eylemi vurgulamak istiyorsak **"before"** zaman bağlacı ile Geçmiş Zamandaki eylemi yan cümle olarak, önce gerçekleşen ve vurgulanmak istenen eylemi ise ana cümle olarak vermek gereklidir. **"Before"** ile kullanılan yan cümlenin **"V2"** yapısı ile, ana cümledeki eylemin ise **"had V3"** yapısı ile kullanılmasına da dikkat edilmelidir. Örneğin:

English	Turkish
Istanbul had been the capital of the Eastern Roman Empire before Mehmed the Second conquered the city.	İstanbul, İkinci Mehmed şehri fethetmeden önce, Doğu Roma İmparatorluğu'nun başkentiydi.

2.3.3 GELECEK PERFECT ZAMAN (FUTURE PERFECT)

Gelecekte bir noktada ya da bir zaman dilimine kadar tamamlanmış olacak eylemleri ifade etmek için kullanılan Gelecek Perfect Zaman, diğer perfect zamanlar gibi ana fiilin üçüncü haliyle, yardımcı fiil olarak ise hem **"will"** hem de **"have"** ile birlikte kullanılmaktadır. Türkçeye **"-miş olacak"** olarak çevirebileceğimiz bu zamanda, ana fiilin ve yardımcı fiillerin cümle yapılarına göre kullanımlarını aşağıdaki tabloda bulabilirsiniz.

Gelecekte bir noktada ya da bir zaman dilimine kadar tamamlanmış olacak eylemleri ifade etmek için kullanılan Gelecek Perfect Zaman, diğer perfect zamanlar gibi ana fiilin üçüncü haliyle, yardımcı fiil olarak ise hem **"will"** hem de **"have"** ile birlikte kullanılmaktadır. Türkçeye **"-miş olacak"** olarak çevirebileceğimiz bu zamanda, ana fiilin ve yardımcı fiillerin cümle yapılarına göre kullanımlarını aşağıdaki tabloda bulabilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
S + will have + V3 + O	S + will not have + V3 + O	Will + S + have V3 + O?

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, olumlu cümle yapılarında tüm öznelerden sonra **"will have"** yardımcı fiilleri getirilmekte, daha sonra ana fiilin üçüncü hali kullanılmaktadır. Olumsuz yapılarda, diğer perfect zamanlardan farklı olarak, **"-not"** olumsuzluk eki **"have"** yardımcı fiiline değil, **"will"** yardımcı fiiline getirilmektedir. (**will not** yerine, kısaltılmış hali olan **won't** da kullanılabilir.) Soru yapısında ise, yardımcı fiillerden yalnızca **"will"** özne önüne cümle başına getirilmekte, diğer yardımcı fiil olan **"have"** ve ana fiilin üçüncü hali ise sözdiziminde olumlu ve olumsuz yapılardaki yerlerini korumaktadır.

Takip eden sayfadaki örnek cümleler ile konuyu pekiştirebilirsiniz.

Olumlu <i>(Affirmative)</i>	Olumsuz <i>(Negative)</i>	Soru <i>(Interrogative)</i>
I will have graduated from the department.	I will not have graduated from the department.	Will I have graduated from the department?
<i>Bölümden mezun olmuş olacağım.</i>	<i>Bölümden mezun olmuyacağım.</i>	<i>Bölümden mezun olmuş olacak mısın?</i>
You will have been married for two years.	You will not have been married for two years.	Will you have been married for two years?
<i>İki yıldır evli olmuş olacaksınız.</i>	<i>İki yıldır evli olmuyacaksınız.</i>	<i>İki yıldır evli olmuş olacak mısınız?</i>
He / She will have finished the project.	He / She will not have finished the project.	Will he / she have finished the project?
<i>Projeyi bitirmiş olacak.</i>	<i>Projeyi bitirmiş olmayacak.</i>	<i>Projeyi bitirmiş olacak mı?</i>
We will have been responsible for this.	We will not have been responsible for this.	Will we have been responsible for this?
<i>Bunun için sorumlu olmuş olacağız.</i>	<i>Bunun için sorumlu olmayacağız.</i>	<i>Bunun için sorumlu olmuş olacak mıyız?</i>
They will have received a notification.	They will not have received a notification.	Will they have received a notification?
<i>Bir bildirim almış olacaklar.</i>	<i>Bir bildirim almış olmayacaklar.</i>	<i>Bir bildirim almış olacaklar mı?</i>

2.3.3.1 GELECEK PERFECT ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

English	Türkçe
by	kadar
by the end of	sonuna kadar
in	-de, -da (tarihlerde)
already	çoktan
just	henüz, yenice
yet	henüz
for	-dır, -dür

2.3.3.2 GELECEK PERFECT ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Gelecekte bir zaman diliminde ya da bir zaman dilimine kadar tamamlanmış olacak eylemler için bu zaman kullanılmaktadır. Örneğin:

English	Türkçe
Many species will have unfortunately extincted by the end of this century.	Pek çok türün, bu yüzyılın sonuna kadar, ne yazık ki soyu tükenmiş olacak.

- 2) Zaman ifadesi olarak **"by"** ya da **"by the end of"** kullanıldığında, bu ifadeler bir isimle birlikte kullanılmaktadır. Eğer bu ifadelerden sonra bir başka cümle kullanılmak istenirse, zaman bağlaçlarından **"by the time"** kullanılır.

English	Türkçe
It is estimated that Islam will have been dominant in Europe by 2050.	Tahmin ediliyor ki İslam, 2050 yılına kadar, Avrupa'da baskın olmuş olacak.

2.4 SÜREGELEN PERFECT ZAMANLAR (PERFECT CONTINUOUS)

Perfect zamanlardan farkı olmayan, sadece eylemin bir süreç halinde tamamlandığını, tamamlanıyor olduğunu ya da tamamlanıyor olacağını belirtip vurgulayan Süregelen Perfect Zamanlar, İngilizcede üç farklı zamanı kapsar: **Süregelen Geniş Perfect Zaman**, **Süregelen Geçmiş Perfect Zaman** ve **Süregelen Gelecek Perfect Zaman**.

2.4.1 SÜREGELEN GENİŞ PERFECT ZAMAN (PRESENT PERFECT CONTINUOUS)

Süregelen Geniş Perfect Zaman, geçmişte başlayıp etkisini günümüze kadar devam ettiren eylemlerin bir süreç halinde devam ettiğini belirten ve eylemi vurgulayan bir zaman olup Geniş Perfect Zaman ile kullanım yerleri de aynıdır.

Olumlu <i>(Affirmative)</i>	Olumsuz <i>(Negative)</i>	Soru <i>(Interrogative)</i>
I, You, We, They + have been + Ving + O	I, You, We, They + have + not + been + Ving + O	Have + I, You, We, They + been + Ving + O?
He / She / It + has been + Ving + O	He / She / It + has + not + been + Ving + O	Has + He / She / It + been + Ving + O?

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, tüm cümle yapıları bu zamanda da öznelere göre ikiye ayrılmakta olup, üçüncü tekil şahıslar **"has been"** yardımcı fiilleri ile kullanılırken, diğer şahıs zamirleri **"have been"** yardımcı fiilleri ve fiilin süregelen hali olan **-ing** (-yor) ile birlikte kullanılmaktadır. Olumsuz yapılarda **"have/has been"** yardımcı fiillerinin sonuna **"not"** olumsuz ifadesi getirilerek yine fiilin süregelen haliyle (**Ving**) kullanılır. Olumsuz ifadesi olan **"not"**, aynı zamanda yardımcı fiil ile birlikte kısaltılarak, **"haven't been"** ve **"hasn't been"** olarak da kullanılabilir. Soru yapısında ise, yardımcı fiillerden sadece **"have/has"** özne önüne cümle başına getirilirken, diğer yardımcı fiil

olan **"been"** ve ana fiiling süregelen hali (**Ving**) öznenen sonra yerini alır.

Fiilin süregelen hali bu zamanda ana fiil olarak karşımıza çıktığı için, diğer süregelen zamanlarda olduğu gibi, bu zamanda da non-progressive fiiller kullanılmaz. Bu fiiler Geniş Perfect Zaman ile birlikte kullanılmaktadır. Bu tür fiilleri hatırlamak için buraya tıklayabilirsiniz.

Türkçeye şimdiki zaman yapısıyla (**-yor**) çevrilmesine rağmen Süregelen Perfect Zaman, eylemin geçmişte başladığını ve etkisini hala sürdürdüğünü ve bu sürecin henüz tamamlanmadığını belirtmektedir. Aşağıdaki örnekler üzerinden Geniş Perfect Zaman ve Süregelen Perfect Zaman arasındaki farkı inceleyelim:

English	Türkçe
I have read the book you gave me.	Bana verdiğin kitabı okudum.
I have been reading the book you gave me.	Bana verdiğin kitabı okuyorum.

Yukarıdaki örneklerden ilki, kitap okuma eyleminin tamamlandığını ve etkisinin devam ettiğini belirtirken; ikinci örnek kitap okuma eyleminin başladığını, hala devam ettiğini ve henüz tamamlanmadığını belirtmektedir. Bu anlamda, her iki zaman ortak yapısal özelliklere sahip olmasına karşın, verdikleri manalar açısından birbirlerinden ayrıldıkları söylenebilir.

Aşağıdaki örnek cümleler ile konuyu pekiştirebilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
I have been learning English for a long time.	I have not been learning English for a long time.	Have I been learning English for a long time?
<i>Uzun bir süredir İngilizce öğreniyorum.</i>	<i>Uzun bir süredir İngilizce öğrenmiyorum.</i>	<i>Uzun bir süredir İngilizce öğreniyor muyum?</i>

You have been working at the same company for years.	You have not been working at the same company for years.	Have you been working at the same company for years?
<i>Yillardır aynı şirkette çalışıyorsun.</i>	<i>Yillardır aynı şirkette çalışmıyorsun.</i>	<i>Yillardır aynı şirkette çalışıyor musun?</i>
He / She has been cooking something since this morning.	He / She has not been cooking something since this morning.	Has he / she been cooking something since this morning?
<i>Bu sabahdan beri bir şeyler pişiriyor.</i>	<i>Bu sabahdan beri bir şeyler pişirmiyor.</i>	<i>Bu sabahdan beri bir şeyler pişiriyor mu?</i>
We have been trying to solve this problem.	We have not been trying to solve this problem.	Have we been trying to solve this problem?
<i>Bu problemi çözmeye çalışıyoruz.</i>	<i>Bu problemi çözmeye çalışmıyoruz.</i>	<i>Bu sorunu çözmeye çalışıyor muyuz?</i>
They have been thinking to move into a new apartment.	They have not been thinking to move into a new house.	Have they been thinking to move into a new house?
<i>Yeni bir apartmana taşınmayı düşünüyorlar.</i>	<i>Yeni bir apartmana taşınmayı düşünmüyorlar.</i>	<i>Yeni bir apartmana taşınmayı düşünüyorlar mı?</i>

2.4.1.1 SÜREGELEN GENİŞ PERFECT ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

English	Türkçe
lately	son zamanlarda
recently	son zamanlarda
for	-dır, -dür
since	-den beri

2.4.1.2 SÜREGELEN GENİŞ PERFECT ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Geçmişte başlayıp, içinde bulunduğumuz anda da hala devam eden ve henüz tamamlanmamış eylemleri ifade ederken bu zaman kullanılır. Örneğin:

English	Türkçe
It has been snowing all around the country for a week.	Bir haftadır tüm ülkede kar yağıyor.

- 2) Geçmişte başlayıp, içinde bulunduğumuz zaman diliminde henüz bitmiş, ancak etkisini sürdürmekte olan eylemleri belirtirken de bu zaman kullanılabilir. Örneğin:

English	Türkçe
Kinyas: What happened? You look awful.	Kinyas: Ne oldu? Berbat görünüyorsun.
Kayra: I have been working all day.	Kayra: Tüm gün çalışıyor(d)um.

2.4.2 SÜREGELEN GEÇMİŞ PERFECT ZAMAN (PAST PERFECT CONTINUOUS)

Süregelen Geçmiş Perfect Zaman, geçmişte bir noktada gerçekleşen bir eylemden daha önce olan ve etkisini kendisinden sonra gerçekleşen eyleme kadar devam ettiren olayları ifade eden bir zaman olup yapısal olarak Süregelen Geniş Perfect Zaman'a benzemektedir.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
S + had been + Ving + O	S + had + not + been + Ving + O	Had + S + been + Ving + O?

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, tüm özneler için **"had been"** yardımcı fiilleri kullanılmakta olup, ana fiilin ise süregelen hali olan **"Ving"** cümledeki yerini, yardımcı fiillerden sonra, almaktadır. Olumsuz cümle yapısında, **"had"** ve **"been"** yardımcı fiillerinin arasına getirilen **"not"** olumsuzluk eki ile cümlede olumsuz mana verilmektedir. (Kısaltılmış hali olan **hadn't been** ile de kullanılabilir.) Soru yapısında ise, yardımcı fiillerden sadece **"had"** özne önüne cümle başına getirilirken, diğer yardımcı fiil olan **"been"** ve ana fiilin süregelen hali olan **"Ving"** cümledeki yerlerini korumaktadır.

Diğer Perfect zamanların Türkçeye çevrilmesinde yaşanan sorunlar bu zaman içinde geçerlidir. Türkçeye süregelen geçmiş zaman hali (**-yordu**) ile çevrilen bu zamanın, süregelen geçmiş zaman ile arasındaki farkı aşağıdaki örnekler üzerinden inceleyelim:

English	Türkçe
I was taking a shower when you phoned me.	Bana telefon ettiğinde, duş alıyordum.
I had been taking a shower before you phoned me.	Bana telefon etmeden önce, duş alıyordum.

Verilen iki örnek, her ne kadar Türkçeye aynı çevrilse de, hem yapısal hem de anlamsal olarak farklılık göstermektedir. Örneğin, ilk örnekte eylem, diğer eylem ile eş zamanlı gerçekleşirken, ikinci örnekteki eylem, kendisinden sonra olan eylemden önce gerçekleşmiş ve etkisini ikinci eyleme kadar sürdürmüştür. Bu anlamda her iki cümle aynı çevrilmesine rağmen bağlamda farklı manalar taşımaktadır.

Aşağıdaki örnek cümleler ile konuyu pekiştirebilirsiniz.

Olumlu <i>(Affirmative)</i>	Olumsuz <i>(Negative)</i>	Soru <i>(Interrogative)</i>
I had also been searching a sociolinguistic topic on the internet before you suggested the relationship amongst language, culture and identity for my presentation.	I had not been searching a sociolinguistic topic on the internet before you suggested the relationship amongst language, culture and identity for my presentation.	Had I been searching a sociolinguistic topic on the internet before you suggested the relationship amongst language, culture and identity for my presentation?
<i>Sen sunumum için dil, kültür ve kimlik arasındaki ilişkiyi önermeden önce, ben de internette toplumdilbilimsel bir konu araştırıyordum.</i>	<i>Sen sunumum için dil, kültür ve kimlik arasındaki ilişkiyi önermeden önce, internette toplumdilbilimsel bir konu araştırıyordum.</i>	<i>Sen sunumum için dil, kültür ve kimlik arasındaki ilişkiyi önermeden önce, internette toplumdilbilimsel bir konu araştırıyor muydum?</i>

You had been thinking a different job until you were promoted.	You had not been thinking a different job until you were promoted.	Had you been thinking a different job until you were promoted?
<i>Terfi edilene kadar farklı bir işi düşünüyordun.</i>	<i>Terfi edilene kadar farklı bir işi düşünmüyordun.</i>	<i>Terfi edilene kadar farklı bir işi düşünüyor muydun?</i>
He / She had been living in London by 1992.	He / She had not been living in London by 1992.	Had he / she been living in London by 1992?
<i>1992 yılına kadar Londra'da yaşıyordu.</i>	<i>1992 yılına kadar Londra'da yaşamıyordu.</i>	<i>1992 yılına kadar Londra'da yaşıyor muydu?</i>
We had been talking about you before you showed up.	We had not been talking about you before you showed up.	Had we been talking about you before you showed up?
<i>Siz gelmeden önce, biz de sizi konuşuyorduk.</i>	<i>Siz gelmeden önce, sizi konuşmuyorduk.</i>	<i>Siz gelmeden önce, sizi konuşuyor muyduk?</i>
They had been trying to found a new nation by the end of 19th century.	They had not been trying to found a new nation by the end of 19th century.	Had they been trying to found a new nation by the end of 19th century?
<i>19. yüzyılın sonuna dek yeni bir ulus kurmaya çalışıyorlardı.</i>	<i>19. yüzyılın sonuna dek yeni bir ulus kurmaya çalışmıyorlardı.</i>	<i>19. yüzyılın sonuna dek yeni bir ulus kurmaya çalışıyorlar mıydı?</i>

2.4.2.1 SÜREGELEN GEÇMİŞ PERFECT ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

English	Türkçe
by	kadar
by the end of	sonuna kadar
by the time	kadar
until	kadar
before	önce
for	-dır, -dür

2.4.2.2 SÜREGELEN GEÇMİŞ PERFECT ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Geçmişte bir noktada gerçekleşen bir eylemden daha önce olan ve etkisini kendisinden sonra gerçekleşen eyleme kadar devam ettiren olayları ifade etmek için bu zaman kullanılır. Örneğin:

English	Türkçe
Ali had been waiting for Zeynep for hours before he decided to go home.	Eve gitmeye karar vermeden önce Ali, saatlerdir Zeynep'i bekliyordu.

- 2) Bu zamanda, zaman ifadesi olarak "by", "by the end of", "by the time", "until", "when" kullanıldığında, bu ifadelerden "by" ve "by the end of" bir isimle birlikte kullanılmakta, "by the time", "until" ve "when" ise, aynı zamanda bir zaman bağlacı olduklarından dolayı, bir cümle ile beraber kullanılmaktadır.

Örneğin:

by the time	by the end of
They had been fighting each other for a long time by the time they signed a treaty in 1950.	By the end of 18th century, Ottoman Empire had been ruling in Belgrade.
<i>1950 yılında bir antlaşma imzalanana kadar, çok uzun bir süredir birbirleri ile savaşıyorlardı.</i>	<i>18. yüzyılın sonuna kadar, Osmanlı İmparatorluğu Belgrad'da hüküm sürüyordu.</i>

2.4.3 SÜREGELEN GELECEK PERFECT ZAMAN (FUTURE PERFECT CONTINUOUS)

Gelecekte bir eylemin, bir zaman dilimine kadar süreç halinde tamamlanmış olacağını ve ne kadar süredir yapılıyor olduğunu belirten bu zaman, Gelecek Perfect Zaman ile benzer özellikleri taşısa da, bu zamanda eylem daha çok vurgulanmakta ve yine eylemin bir süreç halinde tamamlanmış olacağına dikkat çekilmektedir. Türkçeye "**-miş oluyor olacak**" olarak çevrilebilen bu zamanın cümle yapılarını aşağıdaki tabloda bulabilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
S + will have been + Ving + O	S + will + not + have been + Ving + O	Will + S + have been + Ving + O?

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, olumlu cümle yapısında tüm öznelerden sonra yardımcı fiillerden "**will have been**" gelmekte ve ana fiilin süregelen hali olan "**Ving**" kullanılmaktadır. Olumsuz cümle yapısında ise, yardımcı fiillerden yalnızca **will**'den sonra olumsuzluk eki olan "**not**" getirilmekte, diğer yardımcı fiillerden sonra yine fiilin süregelen hali kullanılmaktadır. Soru yapısından ise, yardımcı fiillerden yalnızca "**will**" özne önüne cümle başına getirilmekte, diğer yardımcı fiiller ve ana fiilin süregelen hali sözdizimdeki yerlerini korumaktadır. Aşağıdaki örnek cümleler ile konuyu pekiştirebilirsiniz.

Olumlu (<i>Affirmative</i>)	Olumsuz (<i>Negative</i>)	Soru (<i>Interrogative</i>)
I will have been living in Ankara for 20 years by the end of this spring.	I will not have been living in Ankara for 20 years by the end of this spring.	Will I have been living in Ankara for 20 years by the end of this spring?
<i>Bu baharın sonuna kadar Ankara'da 20</i>	<i>Bu baharın sonuna kadar Ankara'da 20</i>	<i>Bu baharın sonuna kadar Ankara'da 20</i>

---

*yıldır yaşıyor olmuş
olacağım.*

**You will have been
working as an
English Teacher
for 5 years at this
time next year.**

---

*yıldır yaşıyor olmuş
olmayacağım.*

**You will not have
been working as
an English
Teacher for 5 years
at this time next
year.**

---

*yıldır yaşıyor olmuş
olacak mıyım?*

**Will you have been
working as an
English Teacher
for 5 years at this
time next year?**

---

*Seneye bu zamanlar 5
yıldır İngilizce
Öğretmeni olarak
çalışıyor olmuş
olacaksın.*

**He / She will have
been waiting for
more than 3 hours
when his/her
friend finally
shows up.**

---

*Seneye bu zamanlar 5
yıldır İngilizce
Öğretmeni olarak
çalışıyor olmuş
olmayacaksın.*

**He / She will not
have been waiting
for more than 3
hours when
his/her friend
finally shows up.**

---

*Seneye bu zamanlar 5
yıldır İngilizce
Öğretmeni olarak
çalışıyor olmuş olacak
mısın?*

**Will he / she have
been waiting for
more than 3 hours
when his/her
friend finally
shows up?**

---

*Arkadaşı nihayet
geldiğinde, 3 saatten
fazladır bekliyor olmuş
olacak.*

**We will have been
playing this game
without having any
rest.**

---

*Arkadaşı nihayet
geldiğinde, 3 saatten
fazladır bekliyor olmuş
olmayacak.*

**We will not have
been playing this
game without
having any rest.**

---

*Arkadaşı nihayet
geldiğinde, 3 saatten
fazladır bekliyor olmuş
olacak mı?*

**Will we have been
playing this game
without having any
rest?**

---

*Bu oyunu hiç ara
vermeden oynuyor olmuş
olacağız.*

**They will have
been calling the
applicants for the
second time.**

---

*Bu oyunu hiç ara
vermeden oynuyor olmuş
olmayacağız.*

**They will not have
been calling the
applicants for the
second time.**

---

*Bu oyunu hiç ara
vermeden oynuyor olmuş
olacak mıyız?*

**Will they have
been calling the
applicants for the
second time?**

<i>Başvuranları ikinci kez çağırıyor olmuş olacaklar.</i>	<i>Başvuranları ikinci kez çağırıyor olmuş olmayacaklar.</i>	<i>Başvuranları ikinci kez çağırıyor olmuş olacaklar mı?</i>
---	--	--

2.4.3.1 SÜREGELEN GELECEK PERFECT ZAMANDA ZAMAN İFADELERİ

English	Türkçe
by	kadar
by the end of	sonuna kadar
in	-de, -da (tarihlerde)
already	çoktan
just	henüz, yenice
yet	henüz
for	-dır, -dür

2.4.3.2 SÜREGELEN GELECEK PERFECT ZAMANIN KULLANIM YERLERİ

- 1) Gelecekte bir eylemin, bir zaman dilimine kadar süreç halinde tamamlanmış olacağını ve ne kadar süredir yapılıyor olduğunu belirtmek için bu zaman kullanılır. Örneğin:

English	Türkçe
The Republic of Turkey will have been celebrating its 100th birthday in 2023.	Türkiye Cumhuriyeti, 2023 yılında 100. doğumgününü kutluyor olmuş olacak.
The singer will have been performing his new songs for more than 4 hours on the stage.	Şarkıcı, yeni şarkılarını, sahnede 4 saatten fazla bir süredir sergiliyor olmuş olacak.

- 2) Zaman ifadesi olarak **"by"** ya da **"by the end of"** kullanıldığında, bu ifadeler bir isimle birlikte kullanılmaktadır. Eğer bu ifadelerden sonra bir başka cümle kullanılmak istenirse, zaman bağlaçlarından **"by the time"** kullanılır. Bu bağlaçların dışında, **"until"** ve **"when"** gibi diğer zaman bağlaçları da kullanılabilir.

English	Türkçe
We will have been being married for 30 years by the end of this month.	Bu ayın sonuna kadar, 30 yıldır evli oluyor olmuş olacağız.

KAPANIŞ

Şüphesiz dilbilgisi bir dilin temelini oluşturmakta ve dil öğreniminde çok büyük rol oynamaktadır. Ancak dilbilgisi, bir dilin yalnızca dört unsurdan bir tanesidir ve dinleme, yazma ve konuşma gibi diğer unsurlar ile birlikte harmanlanmadığı zaman, sadece kağıt üzerinde öğrenilen kurallar bütünü olarak kalmakta ve pratiğe dökülememektedir.

Bu kitap, dilbilgisi konularının yalnızca küçük, ama İngilizce öğrenenlerin kavramada en çok sorun yaşadığı bir bölüm olan Zamanlar konusuna odaklanmaktadır. Bu anlamda İngiliz dilinde kendinizi yeterli ifade edebilmek için dil becerlerinizi, bahsi geçen diğer unsurlarla birlikte geliştirmeniz çok önemlidir. Dil öğrenim sürecinde size yardımcı olabilecek önemli ve ücretsiz kaynakların bir listesini aşağıda bulabilirsiniz.

DUOLINGO

Dünyanın ne popüler dil öğrenme uygulamalarından biri olan Duolingo ile ücretsiz olarak dilbilgisi, dinleme, yazma gibi dil becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Detaylı bilgi için: www.duolingo.com

BBC PODCASTS

Birleşik Krallık'ın resmi yayın kuruluşu BBC'nin İngilizce eğitimi ile ilgili podcastlerini dinleyerek dinleme becerinizi geliştirebilirsiniz.

Detaylı bilgi için: www.bbc.com/podcasts

GRAMMARLY

Ücretsiz bir uygulama olan Grammarly, yazma becerilerinizi geliştirebileceğiniz ve anlık olarak yazım hatalarınızı görebileceğiniz bir uygulamadır.

Detaylı bilgi için: www.grammarly.com

VOSCREEN

Ücretsiz ve popüler bir uygulama olan Voscreen ile görsel medya üzerinden dinleme ve konuşma becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Detaylı bilgi için: www.voscreen.com

DİLFORUM

Türkiye'nin ilk ve en büyük dil forumu olan DilForum'da, merak ettiğiniz soruları dil eğitmenleri ve öğrenenleri ile ücretsiz paylaşabilirsiniz.

Detaylı bilgi için: www.dilforum.com

ENGLISHTIPS

İngilizce başta olmak üzere pek çok dil ve dilbilim konuları ile ilgili kaynaklara English Tips üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz:

Detaylı bilgi için: www.englishtips.org

